

Проф. О. Лотоцький.

УКРАЇНСЬКИЙ АРХІЕРАТІКОН.

ЯРШАВЯ.
ДрУкарна Синодальна.
1932.

Проф. О. Лотоцький

УКРАЇНСЬКИЙ АРХІЄРЕЙТИКОН.

ВАРШАВЯ.
Друкарна Синодальна.
1932.

УКРАЇНСЬКИЙ АРХІЄРАТИКОМ.

З книг богослужбових найбільш містят в собі матеръялу історичногò так звани Чиновники,—книги, в яких подано чини поставлення на церковно - ієрархичні степені. Славянський термин „Чиновник“ се — п'ереклад грецького слова *τάκτικον*. Тут містилися взагалі устави архиєрейської служби, і в такому складі книги сі називалися архиєрейськими служебниками, під назвою ж „Чиновників“ переважно знані книги, в яких подано ті богослужбові чини, що їх може правити тільки Єпископ, як уповажнений до твореня тайни священства.

Чиновники, як і всі взагалі богослужбові книги, перейшли на Русь з Греції, де в часі охрещення Русі ритуал богослужбовий вже усталився і прийнятий був новохрещеною країною в готових формах. „Богослужебныя книги,—каже А. Голубцов („Соборные чиновники“, стор. 1),—не были нашимъ национальнымъ произведеніемъ; онѣ суть памятники переводные. Текстъ ихъ стойть въполнѣйшей зависимости отъ греческаго оригинала, съ которымъ не разъ былъ сличаемъ и по которому неоднократно онъ былъ исправляемъ“. Але такий вислід дослідника архиєрейських служебників можна визнати за слушний що-до всіх інших служб архієрейських, крім тих, що знані з назвою хиротесій та хиротоній. В цих службах мають місце елементи характеру таки досить змінного. Порядок поставлення на церковно-ієрархичні степені, oprіч сторони богослужбової, відбиває в собі і певні риси адміністративного устрою Церкви та разом—церковного побуту того часу, до якого даний чин належить. Устрій адміністративний та ріжні сторони побуту церковного з бігом часу все більше одхилялися од своего грецького зразка. Заховуючи однакові з сим останнім основні каноничні засади, церковний устрій на Русі не міг не відчувати впливу загальних умов життя державно-громадського і зокрема—впливів вічового укладу того життя; сі останні впливи найбільше відчувалися у впровадженню засади виборності в церковний устрій. Зміни в зразках грецьких, доконані

в самій дійсності устрійових форм церковних, поволі втискалися і в богослужбовий ритуал, звязаний з тими формами. До конані безименною практикою, зміні ті утворювали затім традицію, становлючи одну з характерних рис загальної національної традиції, якою переймається життя Церкви в даній країні.

Як давно та в якій мірі почалися місцеві напливи на грецьку обрядність в чинах хиротоній та хиротесій, сказати трудно, бо відповідних памяток з найдавнішого часу не маємо. В кожному разі почалося се ще за старої княжої доби на Україні, бо в чинах хиротонії єпископської знаходимо згадки про князів, яких присутність передбачалася та для яких і спеціальне місце уряджалося для присутності на урочистостях єпископського висвячення. Численні памятки хиротесійних та хиротонійних чинів з виразними ознаками національного їх зафарблення на Україні маємо з XV-XVII століття. Але той процес національного перетравлення згаданих чинів роспочався тут значно раніше. Незбитим доказом цього стає факт, що на Русь північну, московську, дісталися ті чини з характерними ознаками, які витворилися на Україні. Коли се могло статися? Остаточний поділ формально - єдиної київської митрополії на дві самостійні частини — властиву київську (українську) та московську — стався вже р. 1461; але ослаблення фактичних зв'язків між ними наступило значно раніше, у виразних формах ще з XIV ст. Проте чини хиротесій та хиротоній появляються на Московщині та додержуються тут в редакціях українських. Проф. О. Павлов, наявівші в своїх „Памятникахъ древне-русского канонического права“ (стор. 899) „чины избранія и поставленія въ священники и діаконы“ з богослужбового збірника московської синодальної бібліотеки, з часу кінця XV ст., констатує „въ языке „чина“ много особенностей малороссійского наречія, что указываетъ на происхожденіе статьи въ предѣлахъ кіевской митрополії. Эти особенности не вполнѣ сгажены и въ позднѣйшихъ великорусскихъ спискахъ, напримѣръ, въ архіерейскомъ служебникѣ XVI в., той же бібліотеки И. 680, л. 89-99“. Крім мови, національні українські особливості хиротонійних чинів виступають в характерних побутових рисах, властивих Церкві українській. В усіх таких чинах виразно проступає засада виборності на церковні посади, засада, що тратить своє значіння на півночі, а,

навпаки, розвивається на Україні. А між тим чиновники архієрейські на Московщині містять чини хиротесій та хиротоній здебільшого в редакціях виразно українських; досить що-до цього покликатися на ті чини, які наводить проф. Я. Дмитрієвський в своїй монографії „Богослуженіе в русской Церкви въ XVI вѣкѣ“ (стор. 353 - 377). Очевидно, для відповідних літургічних памяток великоруських прототипом були памятки українські.

Чиновників українського походження маємо значну кількість. Цінний збір таких памяток, що містився в бібліотеці Київо-Софійського собору, описано проф. М. І. Петровим в його знаному описові рукописів тої бібліотеки. Тут знаходимо „Служебникъ и требникъ архієрейскій“ (№ 60), що належав Митр. Петрові Могилі; „Чиновникъ архієрейскій“—кінця XVII, початку XVIII ст.—містить в собі чини поставлення „клирика или причетника, вратаря церковнаго, екзорцисты или заклинателя, аколита или свѣщеносца, четца і пѣвца, поддіакона, діакона и призвитера“ (№ 611); „Чиновник архієрейскій о поставленіи причетниковъ“ (№ 62, другої половини XVIII ст. з написом: „сей Чиновникъ есть митрополитанскій кіевскій“); „сія книжица ризническая отъ тетрадъ“ (№ 63), р. 1730, містить чини поставлення четця й співця та іподіакона; „Чиновникъ рукописный или архієрейскихъ рукоположеній книга“ (№ 64), кінця першої половини XVII ст., писаний за Єп. Сильвестра (Косова), містить чини „благословити клирика сирѣчъ причетника“, „чинъ благословити дверника церковнаго“, „рукоположеніе или благословеніе екзорцисты или заклинателя“, „чинъ рукоположенія свѣщеносца“, „уставъ поставленія четца или пѣвца“, „оуставъ бываемый на поставленіе поддіакона“, „оуставъ бываемый на поставленіе діакона“, „чинъ поставленія въ презбітеры“, „изверженіе изъ священства законопреступнаго и непокориваго священника“; „Чиновникъ архієрейскій“ (№ 65), писаний з наказу Єп. Холмского Дионісія Балабана, 1650 р., містить чин благословення клирика чи причетника, вратаря, екзорцисти чи заклинателя, поставлення свіщеноносця, четця й співця, іподіакона, діакона, пресвітера, архимандрита, ігумена, благословення ректора й учителів, поставлення Єпископів, а також „чинъ изверженія изъ священства“. В бібліотеці волинської духовної семинарії мався цінний рукопис XVI ст.—„Священникъ святительскій“ (по каталогу № 62).

В цих памятках подаються характерні властивості церковного чину на Україні. Зокрема, напр., перед хиротонією Єпископа, на передодні, творилося „великое извѣщеніе“ з церемоніялом, що відбиває в собі умови тогочасного життя—з виборами, депутатіями і т. ін. „Въ вечеръ передъ уреченымъ днемъ рукоположенія“ для обряду „великаго извѣщенія“ споружалося „горнее мѣсто“. Коли Архиєреї, що рукополагали в сан, займали там свої місця, протопоп чи який інший „изряднѣйшій священникъ или іеромонахъ“ кафедральної церкви тої єпархії, куди ставився Єпископ, з другим священиком тієї ж єпархії виходили, одягнути въ ризы, з вівтаря, а з ними й інші священики тої ж єпархії, як що вони тут були. Депутація підходила до горнього місця, і Архиєрей-рукоположитель, після благословенства, запитував депутатів: „Что желаёте, чада?“ Протопоп одповідав: „Да Господь и ваше святительство подастъ намъ пастыря“. Єпископ питав у другого: „Есть ли православнія восточнія вѣры истинный содержатель и святѣйшаго константинопольского престола послушникъ и искусній инокъ?“ На се протопоп одповідав: „Есть, Владыко святый, истинный исповѣдникъ и содержатель правія вѣры, благочестія же рачитель и искусный инокъ“. „Что вам зрится о немъ благоугодно?“—знову питав Єпископ, на що протопоп одповідав: „Кротость, смиреніе, терпѣніе и иныя добродѣтели, ими же отъ Бога поченъ есть“. Тоді Єпископ запитував въостаннє: „Имате ли нань духовнаго собора согласное избраніе, рукописаніемъ и печатми утвержденное? Такожде и мірскаго сословія?“ I діставши відповідь протопопа: „Имамъ“, наказував: „Да прочтено будетъ“. Тоді один з священиків прочитував акт обрання Єпископа, а після вже відбувалася хиротонія Єпископа.).

Одною з найбільш інтересних українських памяток типу „Чиновника“ єсть памятка, що переховувалася раніше в Добромисльському монастирі перемишльської єпархії, а нині знаходиться в Українському Національному музею у Львові. Памятку сю почести було вже описано А. С. Петрушевичем та Ф. І. Титовим, але перший подав її лише в уривках та з друкарськими помилками, а прот. Титов користувався нею власне з опису Петрушевича. Каноник А. С. Пе-

¹⁾ О. Лотоцький. Українські джерела церковного права, 68.

трушевич¹⁾) засвоїв даній памятці назву „Архиєратикон“, по-слідуючи за абатом І. Габерті з його 'Архієратикону — Liber Pontificalis Ecclesiae graecae, — що назву слід і залишити за нею, щоб одріжнити її від інших аналогічних памяток. Уривковість та недбалість у видрукованню А. Петрушевичем деяких фрагментів з Архиєратикона були, мабуть, причиною, чому ця памятка зустріла досить застережливі уваги з боку М. Грушевського, в той час, як ми бачили, інші автори (проф. Ф. Титов, прот. П. Орловський) поставились до неї з належною увагою.

Архиєратикон—ледве чи не найстарша з-посеред чиновників памятка чи, власне, список з такої найстаршої памятки. Для усталення часу повстання самого оригіналу памятка містить в собі де-які дані в т. зв. ісповідані Єпископському, яке знаходимо в чині поставлення Єпископа. Серед інших єресів, яких обіцює ухилятися поставляємий Єпископ, згадується єресь „калавра варлаама“,—Варлаама Калабрійського, грецького ченця першої половини XIV ст. Наука Варлаама, який поборював надмірну містику ісіхазму, власне не була єресею, — такою могла вона видаватися лише на ґрунті нездорового захоплення в той час догматичними змаганнями в Візантії; справжня єресь знайшла б собі осуд і в Церкві західній, між тим, коли Варлаам прийняв католицтво, Папа Климент VI навіть дав йому сан єпископський. Як що ж проте згадка про єретичну науку Варлаама Калабрійського попала до єпископського ісповідання віри, то се лише свідчить про велику актуальність певних змагань релігійних для даного моменту і дає підстави для хронологичного датування того ісповідання, в якому з'явилася згадка про єресь „калавра варлаама“. Єпископське ісповідання віри, в яке увійшла згадка про Варлаама Калабрійця, повстало в Церкві грецькій десь в першій половині XIV ст. (Варлаам вже перейшов до католицизму р. 1342, помер 1348 р.); пізніше, в другій половині XIV ст., догматичні змагання на ґрунті ісіхазму втратили яку-будь актуальність і припинилися самі собою,

¹⁾ „Архиєратиконъ киевской митрополии съ половины XIV столѣтія, по списку съ конца XVI столѣтія. Описаль и изъясниль А. С. Петрушевичъ“. Львовъ, 1901 (відбитка статтів, друкованых в „Богосл. Вѣстнику“ за 1900 та 1901 рр.).

коли чинники урядові, з одходом од влади Йоана Кантакузена, перестали брати участь у тих змаганнях. В українську редакцію ісповідання єпископського, яке уявляє з себе переклад з оригіналу грецького (про се свідчать і позоставлені у памятці без перекладу грецькі терміни), згадка про «ересь» Варлаама могла попасті лише в короткий момент актуальності тої справи в Греції; пізніше згадка про „ересь“ Варлаама, коли і наука і особа його стратили значіння актуальності, не могла задержатися і в грецькому оригіналі ісповідання, як рівно ж не могла тоді попасті і до перекладу славянського на Русі. Таким чином, даний уступ в єпископському ісповіданні української редакції стає свідком дуже давнього походження сеї памятки на Україні. Тому думисл А. Петрушевича, який односить дану памятку до XIV ст., має за собою повну рацію. Коли не має доказів, що таке перенесення сталося саме в половині XIV ст., то в кожному разі могло се статися десь близько коло того часу, бо у списку даної памятки, який маємо з часу пізнішого, бачимо вже багато несправностей в транскрипції термінів, з огляду, очевидно, на те, що термінологія памятки, встигла вже досить застарітися та не була зрозумілою для пізнішого часу, а тому й значно попсована перепищиком.

В списку, з якого дану памятку друкуємо, подано в кінці зразок антимінсу („жрътовникъ подвижный“), і на тому зразкові уміщено ім'я тодішнього Єпископа луцького і острожського—Кирила Терлецького. Сей останній став Єпископом луцьким р. 1585,—отже даний список належить до кінця XVI ст. Доконано його з оригіналу давнього, бо, як згадувалося, стара термінологія в нім значно попсонала.

В Архиєратиконі знаходимо такі чини: „Чинъ на поставление иконома и панамара“ (л. 1); „Указъ, како подобаетъ избирати годнихъ на священство и ставити у іерейскій и діаконскій чинъ“ (л. 3); „Посвященіе протодіакона“ (л. 10); „Посвященіе на протопопство“ (л. 12); „Посвященіе на игуменство“ (л. 14); „Писмо датися священоиноку, когда поставить его духовнаго отца“ (л. 16); „Чинъ, бываемый на поставление архимандрита“ (л. 18); „Уставъ, како достоитъ избирати Єпископа“ (л. 22); „Чинъ, бываемий на обновленіе освящаемаго храма“ (л. 38). На другому боці л. 49-го уміщено зразок антимінсу посвячення Єп. Кирила Терлецького.

ЧИНЪ НА ПОСТАВЛЕНІЕ ІКОНОМА И ПОНА

тара. Покладаю ключъ на трапезѣ. И вшедхъ епкпз. Или поопк вазимае ключъ съ прѣгла и даётъ порученномъ на слоужбову гла се слово.

Брате и ѿчѣ імкъ. се ѿ ѿку христоны, и ѿ прѣгла
блакы єго прїемлеши ^жлоубоу сию імкъже стражъ єго
прѣ ѿчима си. и поѹчишася порученное дѣло непо-
рочно съвершати. да и вѣнца ѿ хѣ достои боудеши.
и да минитися ѿнъ пресгѣ вѣшии. єгоже вѣдѣ ісайя.
к нѣмоу єди ѿ серадѣ послѣ выстъ. імкъ оугль, и
не зпалѧ прѣка, но просвѣтира. таکо брате и ты,
вазимаѧ ключъ лжъ ѿгнь ѿ его прѣгла. на неліже
хѣ по всѧ днин, за вѣсь міръ жретса. аще єси си

об. 1.
и брате імкъ: чинъ манастырскій съ дішеною прѣзинио
справиши. готоваєти прѣный вѣнецъ. и коудѣ ти
сей ключъ, просвѣтиша и спаса дашю твою. аще ли
оуклониши срѣце твоє. приобидити что манастырское, или
окрадати. и сокѣ притажаніемъ съвирати паче, а не
манастырову боудети сей ключъ зпалѧи дашю твою здѣ.
а къ боудориї вѣ геена тѣ прѣмѣ. и соуди ананий,
и самаринъ постігнетъ. ты же горѣшиша людки
достои боудеши. крадый чоужкаи и раздаваша везъ стражи
свойки. и геошзина проказа найдетъ на тѣ. оу чака

бáкша сtтgo пpрoка єлíсea ...тeлéсnoe, нò дшéвnoe.
внимай бráте соb'б, и́ слоуb'k cвoeй, да гb' cíсетz тâ,

ш вcéхz сíль, млтвáми сtтgo вeлíкагo імk'. єгоже єстz
хрá'. и вcéхz сtгýхz. нíк и прно и вz вéки вéкó, аминь.
по сé окте'a Миромz гóу помлімлeф, ѿ гvышиneлi мýрk'
и о cíсенїй. ѿ мýрk' всего мýра и о влѓгостврлнїй.
ю єпкpи нáшемz імk' о икономb, и о панамарb. ѿ раб'k
вжéемz імk'. нíк поставлéмымz оў манастырскoe
слouгéнїе імk'. оукрéпiti и oвkrаснiti єго пráдбою и
чтогою. и cíсенou быти ємоу гóу помлімлeф.
и послоужити ємоу сtтk'и твоей цркви. и вcемоу єже о хb
враствоу, тоe чтó є лáбрь. непóлни єго вéры и любви, и
сíлы, и рáзумла, господу помлімлeф. ѿ вeлíкомz короли
імk'. о вcей полатb ѿ град'k сéмz імk'. и о вeлíкомz
град'k.. ѿ иžбавитися нáмz ш вeлкоà скрзби

об. 2.
Заступи сíси помлоуий и сxрани на вjje. Пртою
чтóгу и преблѓвению вlaчицоу. тóже вазгласи и шpoустz.

Млтва На поставлéнїе єклисїлръх.

дáконz речетz, гóу помлімлeф. стль глетz, сю, молитвоу.

Гdi вjje нáшz. иже вeлкомоу дaешi на потреbou,
и даaeче строй, прїйми раба cвoeго імk', на сaужеijе
стtk'и твоей цrкви. и да славити твоe стtof иma.
Блѓовеnїемz и флѓtю. єдинороднаго ти cia. и иже
влвéнiz єси, из пртymz и вlгымz, и живетboraиi ти
дхомz. нíк и прно и вz вéки вéкомz аминь.
тóже и шpoустz.

л. 3.

ІКАЗЪ КАКО ПОДОБАЕ ИЗВИРАТИ ГОНЫ НА СЩЕСТВО. І СТАВИТИ ОУ ГЕРЕЙСКЫЙ, И ДАКОНЪСКЫЙ ЧИНЪ.

Всако даініе влго, и вѣлѣлѣ да съвеше, о ѿѣ ітѣ тѣ
нашій. ємоуже коупно подобає чть слава и держава
и покланеніе, штоу и сюу и стму ажоу в вкы
аминь. Сїе писаніе прѣложиխъ ѹзвѣстно и потребно,
оеврѣше ѿ стѣ писаній. памѧто имѣти етлю. з
попѣхъ і даконѣ, хотлии быти оу прѣстоу цѣкено
моу. Коли который дѣл похоче оу сщество, и
прѣидѣ влбити ся къ етлю, и вѣзльбіти свое
хотеніе. Перво приходит..., в пнелѣ, и сатвори
покло прѣ етлѣ станѣ и туу прѣстоу архидако.
или ии въ кой сїеній. к томуу приходищемоу

об. 3.

Пристоупль взырошае єго. како є имѣлѣ ємъ и чий сїз,
шкоудоу прїиде, и чого желає. зіже сїд вѣл
неповѣдае прѣ етлѣ. и тако рече. Прїидѣ къ гпдрю
и пасгырю пашенку, прѣдѣшномуу єпкую імѣк. жела
ніе имѣлѣ єго етльство руки положенія, хотя быти
съверишѣ въ бгіїеніоу герейскомуу слѹбоу. и етль рече
емоу, дѣврѣ же желаши имѣла, пришо єси сюу, хотѧ
послуожити гїи, єже ти исподни хъ въ на по глоу
єго стму, и по достоїствоу оевѣшаніј твоєго.
и вѣлѣ и шлюуети єго с миромъ. архидако же
пристоуплї и приказуе ємоу трикрадне прищєствіе.
ткорити прѣ етлѣ. поблагодарїе прїиди ємоу. в
ерѣ, и в пѣ, и тако оуглаводати. егда же прїиде прѣ
етлѣ, в пѣ. тогда по взырошеній ѿвѣсте. етль вѣлафѣт

л. 4.

єго, і щоуциає с мірд. і посылає с німк къ єго
демоу, на то оустановленаго вржник⁴ своєго. і велі
їспыговати родоу племени єго. і соуєтъ тамо кли
соуїй ѿ не. добрѣ ли родителю і закону ща і
матри сїх. не ймѣє ли на себѣ таковыя бѣфи,
которые вѣранію члкоу ішества. боуде ли не тать,
не дшегоубе, не разбоянику. когда тїй окрѣтъ соуїй
єго, православный христіане. ничто же таковаго щлоу
ченоя на вѣрѣ. тогда то вржний стольский ижѣ-
даши з не, исправне з житїи прекыбаниїа єго, иже онъ
достойнъ къ ішеству. взимає єго з еогою, і постав-
ляє прѣ стѣлѣ, і покъ вѣл, аже онъ... испытѣ. аще
ли и здалека пришод бууде хотлі ставити сѧ. таковий
приносї и еовою грамоты къ стѣлю, щ ской южикъ

об. 4.

і соуїк пороучаный, єсть ли ѿ добру родителю сїх
і закону. і такове бѣфи на сокѣ не має дажд
которое бы онъ недостойнъ бы ішества. столь вѣрѣ
єго поклонѣваетъ готокитися къ іхнершению. і посылаєтъ
єго къ томоу вржнику, который на то оустановленый
щ стѣла. осмотрѣвати дѣлкѣ гдны ішесткоу. і оумѣ-
ючи грамотѣ, єсли бууде достойнъ. и то вржний
осмотрѣши, і івѣдани єго оу єтѣ писаній. єсталі бууде
еще не наѹчиша спона грамотѣ. та штѣвѣ гдныи бы
оу ішество, і ѿ то побѣднѣ стѣлю. і столь таковаго
дтошлѣ, і велі доѹчитися, и ро ємоу положї по лїки
наѹки. за коковы наѹчити сѧ могъ, а каколи бууде
то дѣл ішества гдныи, а грамотѣ оумѣти ѿ попоу
подобає. і то вржний стольский прише, вѣрѣвихъ єго

л. 5.

стлю. чесь дъакъ на ймѧ імк. оу́лїе грамотѣ га-
ра́дз. и сѣль перѣ собою еще каже ємоу чести пѣаты,
а́плз, євлїе. и потоъ юылае таковаго сѣль къ юшоу
дхокомоу. на то оу́ставленому, принати єго на
йсповедь. дастой ли сїе́стка, єсли воудѣ дастой, и
то сїеній который проиле оу́ дховѣствш ѹсповѣди.
напишѣ листъ свой поручаны по не таки бывачае.
Се ль игоумѣ, або пшп. імк. оу́ставлены ю гпдрж
моего влкы імк. юшѣ быти дхоны ново поставле́мы
оу сїеническии чи. пороучайся гпрю моему єпкпю,
імк. посе дѣацѣ на ймѧ, імк. што юнк дастой
сїе́стка по єго ѹсповѣди: не холо, не та, не рабо́й-
ни, не имѣни, не дшегоу, не двожене, а не дѣже
никому. Сѣль то листъ єз. дасть заховати
до риницѣ. а томоу дѣакоу каже готовити.

об. 5.

къ поставленію. и въ время вѣтвеныя слѹбы. прежде
почати литогій. Сѣль ста на ское мкстъцу, въ
всѣ ское чиноу. и приводи выбае прѣ него хотай
становити са. и сѣль каже дати из риници ли
пороучаны, юшоу єго дхоному, и прочести прѣ
сокою, и прѣ тыми сїеники, который с ним слоужа.
и тогда пнѧ ты сїенико именавъ то листъ єпише,
алѣ сїе́стка. и сѣль рече дхоному єго юшоу,
трндз. Дастой ли сїе́стку. і то дховни мови
прѣ сѣлемъ. влко сїий, по єго ѹсповѣди, дастоин
сїе́стку. оу́ дро́гій ра сѣль рече. дастой ли
сїе́стку, пороучайши са по немъ. и дховни мови,
по єго ѹсповѣди пороучайся по не, дастой сїе́стку.

и сѣль рече, по словоу, и пороученію твоему щца
его ахонаго, сквершаеъ его оу сиество, а на то

л. 6.

свидетели чые сиенници которыи тогды при стли
словука. и писарж сѣльскій мae тое оу ренстрж написати.
тогда же его сѣль сквершаеъ оу генералскій чи. а тое
обращени ѿставленіе на преди томоу ^х новоставленіе
ною. діаконом ли боудет. или попом словужити елюу,
въ большое скворное цркви, шестъ недель. а маєт
то новоставленій всѣгда на вѣйхъ и сѣльхъ либо
гѣлхъ едліе чести горадо, просимо грибши, абы чо
неспрѣшино, жесы зналъ статій и въгласы. а на
оутрыцѣ и на вечернахъ, то же новоставленій,
абы говорилъ псалтырь, и псалмы, и каноны,
црквище каженіе жесы зна. и все дѣиство сиенниче
сюе. томоу маєса оучити пильно. абы оумѣла
горадъ а тыхъ новоставленіыхъ маю присмѣрј

об. 6.

и оучити по всю тоую шестъ недель, вжестѣніой
словѣ, и всему црквишому правлюу. діакона
діакона. а попа пш. ѿ стала на то ѿставленій.
а то новоставленій, томоу словуу обставленію
очителю, за наукоу мае дати кончицу, аванадега
грошій. а този сиенники, оучитель новоставленія,
не мае въ него посуговъз брати, кроме словоу
за поу мншго кро, чые оучителю тое чинѣ. пооучиши
цвоставленія е поу недели, а въ сидахъ з недели да
свои посуговъз ѿпогрѣютъ пречъ. и то таковыи ѿ
стла кѣрами въвашъ сѣльско канію. и коли вѣнде
тада шестъ недель, и то маєтъ този оучите,

пóпъ, аво дълко. прйшедз къ вѣцѣ й вълкъ.
гїдров влко стшй, сесь новоставленныи вѣсв рж

л. 7.

црквоіый, и цієнническое дѣйствіе горад оумѣтъ. и
стль речетъ томоу очители. положили есмо тое дѣло
на твоен доушин; вѣржчи тобѣ. ты за то самъ
швѣ даси, если воудешъ его добре оучин, а ѿ всѣ
гораздз оумѣтъ. и кажетъ писарѣ своему твой
словѣ его записати оу реестрѣ. а йншимъ потрѣбнимъ
ноуныих поподсклик кеіемих томоу новоставленію.
сами стль прикажетъ оучитися писю. оу своеї цркви
боуди. и йногдѣ цієнника докре думкиюраіо цієнчес
кое дѣло. рж и правило црквное. и ро емоу
нато дастъ, оучитися до говору. а ѿ скоре даетъ вѣ
прѣдешъ к нали, и мы сали тѣкѣ выглоуխаемъ.
воудешъ оумѣти гораздз всесиу цієнническому
дѣлу. и ты іпередз воудешъ цієнникомъ. если же

об. 7.

не воудешъ сѧ оучити, а не воудешъ оумѣти. всего
того што тобѣ цієннику годитъся. и мы тобѣ
пѣти не повелѣмъ. црковь щадимъ йномоу до тыхъ
часовъ, поки сѧ наоучишъ гораздз, кесиу свою
циєнническому дѣлу. и тако его наказвъ и
наоучилъ. и дастъ емоу и рѣки своеї херитонію
скитокъ. почемоу ѿ маєтъ оучитися, и справлѣти
рѣдз црквный. щпоустилъ его ставленной елюу
цркви. и кажетъ стль писарѣ свою записати. оу
который дні поставилъ его. и котораго лѣца. и
которого дні щпоустилъ его. каждого новоставленого
циєнника. лци. и дні. і йдитъ. ставленіа щпоустенія

ѣго. мѣткъ записано быти оу писаря етльскаго
оу реестр. и коли събшръ пройдетъ. ино писаръ

л. 8.

принесетъ тозъ реестръ къ етлю. который ново
стабленный къ томъкъ реестрѣ вѣдуетъ написаны.
Его етльскаго роукоположенія, тыхъ мѣткъ осмо
трѣти, и извѣдати салъ етль безъ лѣнности, а
если который вѣдуетъ не спѣло наочиша, и не
гораѣдъ думѣти цркѣное исправленіе, свое сїрені
ческое дѣло. такого мѣткъ етль казнитъ. такъ
жко вѣши писано. а которыйхъ дѣлковъ неоумѣ
лыхъ грамотѣ, етль вѣдуетъ ставити безъ осмот
ренія и безъ науки недостойнѣи сїренѣствоу. За
таковыхъ салъ ѿвѣдѣть вѣдѣсть въ днѣ соѣнї,
на соудици хѣи. а если на которого новостаблен
ного сїренника. прѣ етлѣлихъ вѣдуетъ жалоба, што онъ^з
вѣдуетъ вѣчинѣ дѣлуо бы вѣць, до своего постѣленія

об. 8.

таковоу. да же чого бы не мѣлъ вѣти постѣленъ
оу сїренѣство. и етль велиѣ принести до себѣ реестръ.
и где вѣдуетъ написана ихъ имена, и поручалъ на
грамота. и кажется пройти къ себѣ томо сїреннику.
который ихъ примиетъ оу дѣловѣство исповѣди, и
тылъ сїренникомъ крилошаномъ, который вѣли тогда
прѣ его постѣленій. и рече етль, томоу его дѣбни
коу. ты по томъ дѣлѣ мнѣ поручилъ, тво
грамота поручалъ на. и твоа братиа крилошане,
нато сѣки. што ты повѣдалъ мнѣ того
дѣлка, достойнаго сїренѣствоу. и тозъ дѣбни
мѣвитъ. гдѣ вѣко етый, тозъ дѣлъ тыхъ

неподобних вециен. ми є не побудаль вітомоль цоу твоєму, тоє івое л'єло ѿ мене оутайлж

л. 9.

і по стіль в'єдаєтъ, лік маєтъ такого соудити дхобінімъ соудомъ. і карати водле прақілж, што сла не іспобідалж по істійнікъ а тозъ реістръ етльскі маєтъ стојти бефхеу пороучалішх грамотъ. а пороучаліші грамоты пошиже того мають сла подле одіно. а к томоже реістрге мають написаны быти тые дьлкы новоставленые. которые думблые гораздъ. на імл єго і чий сіж, і в которое цікви. а который сређне оумієтъ не соу поінш. і того тежъ на імл і чий сіж, і в которой цікви, і гдѣ который воулетъ слоужити. в городѣ ли, ако в селахъ. вен тый беокно мають быти. пораžно

об. 9.

написаны. діл того пже етль недожидайчи сяора. маєтъ часго смотріти оу реістрг, і посылати по неодумкюї, абы ся оучили гораздъ твоєму спієнізническомоу д'єлеу. а докоуль тозъ не оуміблый наоучитъся гораздъ. ино оу єго приходж оукажетъ етль приїдати іншомоу ешеникоу блгбломоу. который живетъ в імл влизко єго церкви. ала єго наоуки, і діл лоускихъ покааній. і л'єтійніхъ криєній. і родителинцамъ літъхъ чистыхъ. і нокороженнімъ младенцемъ імена нареши. немощнимъ ешъхъ тай причащеніе дати.

л. 10.

ПОСЩЕНІЕ ПРОТОДІЛКОНА

Стать етой на ебоѣ мѣстци, во всѣ етльскѣ чину, гдѣ ємої прѣ
нимъ стоящю.

Евѣрѣльское ёло, и благть дахъ рече яко євѣкъ не
под спускъ полагає сѧ, но на евшници. сего ради
сѹкрашає его дѹкрашениемъ. и славъ въ еиаку ллѣ,
и достойство достойны преграде. іначе когда
еходитъ благть евыше. и ежвершеный даръ ѿ даха сѧ
находитъ.

По благти стаго даха даніи на. и блѣніе руко положенія
г҃пдана ѿца нашего. митрополита киевскаго и галицкаго,
и всел руки имъ. понеже оубо бреѣте наше
смиреніе, благоговѣйного дѣлка, ілкъ. на прото-
ділкоѣство. гдного и достойна, сѧ вѣтвейна велика.

об. 10.

съкофыя цркви прѣтое віомѣре, чтнаго єл оуспеніи,
наше ешкпий ілкъ. еже єстъ глаꙗ вѣкъ повинуѹїи сѧ
ѣй. видѣхъ єго чтна и єголюбика. и болщиасѧ ба. и
єзкроушена ѿблѣс ср҃це. къ вѣтвейной слоѹбѣ и не
пълчива, приводяща сѧ въ все дѣло, благо и спеніено.
подѣ ємоу наше смиреніе, еже быти протодѣлконо. ^{мъ}
должъ оуко єсть сицевый протодѣлко ілкъ. сѧ вслѣдъ
благоговѣйнѣи и чтотою по правиломоу преданію
слоѹжити, и ежвершати слоѹбоу прогодѣлкоѣства. и того
пѣноу быти, и повиноватисѧ, и послушливоу быти
нашего смиреніа въ всѣ. яко нашемоу езслоѹжѣбникоу.
важе ешеници, и мѣрсгѣи людѣ, повини ємоу чтъ
вздати, яко протодѣлкоу и слоѹжителю езборное

л. 11.

великое цркви. по дре́внему преда́нию чти прото-
дьякона. а наше смире́ніе иже єго съвершена
и бле́ніна.

Млтва протодьякона, гла́гъл преклопъ стлю

Дже щю нбнай, блгопослоушии и блгий члкотибче,
гї іс хе сне вѣ жиаго, вѣ тѣцы ёдинай.
приклони оўхъ твоє, и оўслыши млтвы наше
млєніе, и блви на. и сего раба твоего протодьякона
імк. и сподоби єго служити тобѣ, вѣ вѣлко
блговѣрїй, и чтотѣ. и бленіе дхбное, не ѿмимо
даюи емоу.

вз'глас.

Ико блвиса и проглависа пречтно и великолѣпое иже
твоє, ѿца и спа, и сїго дхя, ии и проно и вѣкы
вѣкъ.

Блкале єго и ѿпусти. Оже цѣлока и стла в руку и к десно лице и ѿходи
на свое мѣсто.

По селз, бктенія

об. 11.

Миромъ гоу помлімса. Съвѣши мири. Съ мирѣ
всего міра. Съ єпкпѣ наше мѣсто імк. Съ протодьякона.
Съ рабѣ вжіе імк. ии съвершаю претодьякона
гоу помлімса. Съ спасеніи єго, и о исполненіи прето-
дьякона. Ако да чистъ и съвѣти послѹжїи прѣтъ
твой тайнамъ гоу помлімса. Съ велико короли імк
Съ градѣ села імк. Съ извавити сѧ на мѣсто ѿ вѣла
скрбни. Заступи сїси помлоуи Прѣтоую чгдю и
превѣнноу. та вѣзгла и ѿпї.

л. 12.

ПОСЛАННІЕ НА ПРОТОПОПЪСТВО.

Писмо Драгома Сієнінкоу, когда постакити єго Протопопом.

Евангельське слово, ї відгть джа рече. І євх не по
споудом полагаєсл, но на сїв'їници. сего ради ї
боукрашает оукрашеніе. і слáкоу къ слáкоу івлаже, ї
достойстко достойны прераде. і паче когда сходи
блгть сказаше. ї сказашеній даръ їш джа ста
находитгз.

По блгти тіго джа даний на, ї влбеніе рукоуположеніа,
гїдна щца нашого архіеппка, митрополита кїеўскаго
ї галіцкаго, ї всєм руси. Узя смиреній, єпкпк
лоуцкій і юстровскій Кирилъ Терлецкій. Понеже
дубо сбрктохом, блгоговѣнаго сїєнінника ілк.

об. 12.

св'їднитествуема ксего блгоговѣнію чгетоу. віолюбіва,
ї кољася ба, ї сказашена с'єло ерц. приводліша
себе къ всє д'єло блгро ї спісітєльно. подаваєт єлюу
наше смиреніе, єже быти протопопа. єже по па
єроній, зокомый ілк. доже оубо єстк сїцекий съ
бсацк блгоговѣніе ї чтотою, зсфати вжткенія и
стяла цркви. по правитїному преданію сбрктуащие,
їса тамо сїєніци почитати ї послушати єго, ї
покиноватися яко протопопъ нашего смиренїа по
бкычаю, сегд ради бысть є наше отверженіе. писмо
нашего смиренїа. ї подастесь яко чтнвшишомуу протопопуу
въ 8тврженіе. мїа. і наждикта. по се" бктеніа.

Миром гдѹ помилев. Съ сказашеніи мірк. Съ мірк ксего мира

О єпікпѣ нашѣ імк. О рабѣ вжтѣмв імк, їнѣ поставлѣмѣ пропотопѣ, лко да сей кромѣ вслкого грѣхѣ вѣ, ісполнѣ боудѣ благоговѣнїе, и чго тою, дсѧти вжетвѣнал и стыа цркви, гдѣ польса. Са влко члколябче, безчислены твой мдрѣи и члколябі, іспони его благти, и дароуи пропотопскаго сїрѣстка слѹбы гдѣ помлїса. О велико короли імк. О градѣ тѣ імк. О ізвавитися наамв. Заступи спаси прѣтоую чго тою и преблвѣ. тѣ ввѣглѣ. и шпоустѣ.

Слвко наўки стльское. Й пропотопѣ.

Іоу и сълоужевнику нашего смиренїя, імк. Но благти стго дхя дайнїи на, съвршили есмо тебе пропотопо. наше съборное велико цркви старбнину сїренїко, и на дсѧженїе цркви.

об. 13.
по нашему блвнїю. и па оустроенїе церквино
моу ісправленїю. и ты боуди пропотопо. цркви
вжтвеное коу пйлѣ. слѹжви дѣла вжтвеное в ча
іїнїа приходи. и браю свою крылоша, въ
смотренїи держи. абы вжтвенал хвала пона выла
веселы, чйно. по оуставу стї шїз, и по нашего
смиренїя приказанїю и блвенїю. еслї боудѣ цркви
вжтвеное пйлѣ, і спровокати рѣ цркви, і сїренїко.
по оставу съборное цркви. тогда ш га вга проишее
грѣхови прїимеши. а ш нашѣ смиренїя блвенїе и любо.
а ш кїней, і панд, и боар. дѣтє нашї хвала и
чє тобѣ въдана бодѣ. яшੇ твою лѣностю, і
небреженїе, і пїасїко тїа презира наїе. і нерѣти
дсѧ моє забвїцїю. тогда не токмо чти, і чйноу
лише коудеши. ино і кань нашоу дхбноу понесени.

л. 14.

ПОСВЯЩЕНИЕ НА ІГУЖЕСТВО

взложену на стіл фелону і омодору приводи вибачені томоу. Приводимы й хатофілактісні книїхранительє. тобу сочий інокъ таъ обителі. діакону рекшоу. гоу польська. знаменає глау приведеноу. третицю. й тако мітка стіль сице.

Боже иже всегда члвкомоу спінію премилъ творѧ. **Б**иже и словесноу гию пагтво. вжкоупъ въ єдиномъ. **С**вѣтъ. сѧ влкѡ вѣлескъ, бесчислены ти члвлюбіє. **Н**езарону тою съблуди, твоа заповѣди непрестано хранаще. въ єже непогікнути ѿ нея еди номоу овчати, и ѿ вѣлка съпротиѣна растліти сѧ. и раба твоего сего, єгоже влговолика єси

об. 14.

оуставити на нею настаника достойна, покажи скоею благтю, и всакими ѿкраси добродѣліи. ради ской его благыхъ дѣлъ, обра гий по ний вывѣлъ, яко ти ренителъ быти, незароному єго житество. и с ний неосудено престати страшномоу соудишу. въгласи. Ико твоє єсть цртво, и сила и слово ѿ ѿтго да, ний и прно. и по аминѣ ми дає стіль. и діакону рекшоу. главы ваша гби преклоните. стіль мітка сице.

Приклони ги очи твоє, и оуслыши молитви наша. **И** покажи раба твоего сего, вѣрна и разомна стройтела, въвѣрившемоуга томоу твоего влгодатю словесномоу градоу, и достойна ненаго ти цртвя вывающа. Вѣглѣ. Благтю и щедрштами, и члвлюбіемъ,

л. 15.

Единорінаго сна твоєго, с нимже блбені єси съ престольмъ
вільгумъ і животворящимъ ти дхь. нинѣ і прно. и по
аминѣ, взимае мантию єюже онъ ѿблаже єстъ знаменаний. и
взлагаетъ наѧ дроугъ и тако цѣловавъ того. велитъ ѿстоупити
тому ѿ малю и тако схврчашаютьсѧ келъ обѣна. по ѿбѣнїа.
Миро гѹ поїлімъ съ свыши мірѣ. Съ мірѣ
всего міра Съ єїкпѣ наше імк. Съ йгоуменѣ.
Съ рабѣ вжіемъ, імк. нинѣ поставлѣмъ
йгоуменѣ, пастыри словеснаго ти стада общаого
врастика. насади єго тако маслину плодовитоу пад
носаще прауды, и схвршена покажи єго въ
врѣма пришествїя твоєго. одесною тече стати,
гѹ поїлісѧ. Съ великомъ короли імк. Съ градѣ селихъ

об. 15.

імк. и ѿ великому градѣ и страйнѣ. і нже в'єрою
живоура в немъ, гѹ поїлісѧ. Съ ѵзвавитисѧ нали ѿ
всакомъ скржби гнѣвка и ноужда. Застоупи спаси помлоуї
и схрани наск вже ткою блгтю. Пртоую чгоую
прекланеню влчюу нашоу вщоу, и прно дбоу мрю.
съ всими стими помланувшо, сами собѣ и дроугъ
дроуга, и весь живо наш хѹу вону предадимъ.
та в'єгла и ѿної.

л. 16.

ПІСМО ДАТИСЛ ЕЩЕНІО ИНОКУ

когда поставити єго дховнаго ѿца.

Смиреніе наше, ради скоеого писленіи блблє єго
чгнѣйшаго въ сїренно иночихъ, імк. въ ѿца
дховнаго. і да прїемлетъ ісповѣданїа, нже къ не
му приходящихъ хртіанъ подоваде оубо сїце тако

вомоу не быти слáстолюбéзноу, несерéброулюбíвоу, нí трапезоу любíвоу, неслáболябíвоу, не гнéваливоу, не тщеславливоу, не зло полнíвоу, не зло за зло взыдáтелью. но паче да боудетъ крóтокъ, гли́ренъ, несерéбролябíкъ, ненавидà вѣж слáдости мíра сеиò, терпеливъ, постникъ дóбръ поучéнїа бжéтвенихъ писанїй, імѣа всегда преданїа. и звѣстно испытвъ

об. 16.

апостольскихъ практикъ, даиматъ исправленїе, чистому г҃цу. лѣтва оумиленїя. циеничествъ тайнствъ. юроковенїа бжéтвенихъ тайнъ. понеже тѣлѣ дастъся разоумѣти тайны небеснаго цртвїа, по слову господиню, срца же приходящихъ къ немоу испытывать, и съгрѣшенија и помышленїа, ювѣты давати, по практике, овѣ званичати, ини молити, поучати же къ спасенїю, приходящимъ къ немоу душамъ. сего ради боудетъ вазати іаже соутъ подостоанїю, и рѣшати такоже достойные прощающе, и се тако иже хотать и произволитъ, еже быти иной въ животѣ ихъ, или паки къ смрти. сълюдениемъ сътворжти ихъ иночи, по євангельскому преданїю, сего

л. 17.

ради бысть и се оубереженое писмо, и подадеся чтибъшому въ ѿшено иночо, імк. въ лѣто. квѣсл глоучитъ число. и коего мѣса. и ічисло кое боудетъ индиктіона такожде. по сї, октениа Миромъ гоу по-млымса. О свышнемъ мирѣ и о спасенїи дшз наши гоу по-лім. О мирѣ всего мира, и о благогоданїи стѣ вѣтійхъ црквачъ, и о съвокупленїи всѣхъ гоу О епкпѣ нашемъ ілк честнаго его презвитерства.

і єже є її діаконістка, й всего причта ї є людє.
О діоцесномъ щци. Съ рабѣ вѣтімъ імк. ииѣ
поставлениомъ иенокѣжини доукоеніетка. яко
да сподоблѣ боудетъ вѣтти сїаго твоего діа
прѣмлат приходжинихъ къ немоу на покаліє
ї є польмъ і имѣти мѣтку й оулиленіе сїества

об. 17.

тайнастко, щкроенія вѣтвенныхъ тайи, по євані
гельскомоу преданію, илюїца мѣцъ кезати й рѣшати,
щпогекати сїгрѣшнія грѣшии гоу польмъ. О вели
комъ короли імк. є єсені погати і є воехъ єго гоу
помлімъ. О градѣ семъ імк., й є келкомъ градѣ
і сїграїк. і єже вѣрою жикуїцихъ і иихъ гоу по
лімъ. О избѣгтися и мъ ѿ всакомъ скорби. гнѣка
й поужда гоу помлімъ. Застопи еїси помлоуї. й
схрани паск єе твою вѣттию. Прѣтою чгоую, і
преклѣною блаженію нашоу вѣце. і приодкогъ ларію, сї
всѣли сїгли помлановѣше. Гами говѣк. і дроуїхъ дроуїгоу,
й весь живот на хоу кѹу предадилъ. та вѣгла н щпоу.

л. 18.

ЧИ БЫВАЕМЫЙ НА ПОСТАВЛЕНІЕ АРХИМАДРИТА.

Сѣло стоящо прѣстою трапезою. єже на
дѣлкѣ. Іли оу дверей цѣскѣ. юдѣаноу къ стальскою юдѣядоу.
Преже початія вѣтвеннія глубы прибодилъ быває къ сѣлю
таковыи ставитисѧ хотай на ахимадритю і зъ боудоу
цими вратами яко гле. Глви вѣкіи. і вѣглашаєть сталь.
Блѣє єк на всегда и иинѣ і прино і вѣки вѣкомъ
та троє по ѿ на сѣль вѣглашає яко твоє є цѣгъ.
посѣ юалѣ, рлік. гї оуслышши мѣтву мою та юктѣа

ВЕЛИКАМ по ней ёз ўъ та виса на на гла и та тро
гла и. Блвѣ ёси хе бе на, и прмрыа лоца та влей.
посла и дхъ стый. и тбми оуловлен всленоу. члколючче
слава тобѣ. Г. гл. та ұало, и поилуи ма бе. та пою
ірмо гла д пѣ д ірмо. Ежтвѣнъ покровѣ бы медленно

об. 18.

тазніо мрако. сказа віо писаный зако. тінуо бд штрл.
шчесе разумаго. зори социаго. и наука еса ахъ
раумом почитал. ежтвѣнъли писеми. пѣ, г. ірмо.
Раверзе оутроко бечаствоу ющоу дѣти. досаду же
злоудержимоу. благочаствоу юши. единна лѣтва прорчици
древле, аинѣ ногашоу. дхъ сакроуш. къ синомуу
боу раумо. пѣ, ірмо. Прѣ цре, яко и стогдѣ един
глово прошѣ. и щца неповниа. рапо сина ти ахъ,
апло истино послѣ, яко благте пою. слава державѣ
твоенїи гп. пѣ, ё. ірмо. Баня ѡчищеніе сакрѣшеніе.
шгнедохокено прятти, ахъ шрошенніе. д чада сакрѣш
шбра зенам црквенам. ипѣ ш еона бо прїиде зако. азы
шгнедохра зе ахъ благти. пѣ, ё. ірмо. Шукреніе на хе и
спиіе, вако вхѣдѣ ёси и з дѣы. да яко прѣка ш звѣри
мѣскаго, ш пѣси ишноу. истал ж искити. всего адама ксерѣ

л. 19.

иа пашаго. ко гла, и єгда сжшѣ тзыки ралѣсіи
радѣлши племена вышній. єгда шгненъя тзыки рада
и сакрѣшупленіе вѣж призыва. единноглѣно главити, кесстый
ахъ. пѣ, ё. ірмо. Сакрѣно оуттраши, пишалеска пѣ.
почигати златоскѣврѣній, вѣздоунъ шбра. оутниши
телевѣ сакрѣтоносна влагти. почигае єже вхити. Тр҃це
единна. рабншмѣна. беначанна, блвѣ ёси. пѣ, и. ірмо.
Радрѣшае оузы, и шрошае пламѣ трескѣлый. віоначаныи

швра. пою дѣти, вѣвите єдинâ спса и сздѣтела, яко
блгтла. езткоренна вслческаа твâ. пнк, д. 7рм. Радоуися
цюце. лтре и дба славо. влка и доброгласено. віо
гліка оуста. мрлїеса не могоу твєе вспбти доетоин.
ни зоулибет, 34300у вел. твоего ржтва раумкти.
твже та езгласено славимо:- та екк по звездами.

об. 19.

Кесстий діше исходай и шца, и сна ради пришеша.
бекнини оучинк. єже тебе ба познаўши спси и поілоуи
нсік. г. та діако прикоди новопосталемого къ стлю.
стль же имѣл на глаубъ роукou напоставлелю.

діаконо рекшоу. гоу поілихем стль. миса сице.

Без всегда и чачко спнїй пекїсѧ. и сїе стадо
словесное въ єдиню сврâ и ты влко всѣ кесчинлены
твои мрлїи, и чаколюки. несквена езблюди. и твом
заповѣди всегда езблюдаюша. да бы не погибло ѿ сего
и и єдинâ швца. и ѿ вока протїшаго не сибно. и раба
твоего імк. его віговолї єси, поставить на сїе стадо
архимадрит. достойна его раби твою блгтию. и въ всѣ
добролѣтелѣ его оукраси. и ѿ твоихъ благъ дѣ швра имї
боуде. яко да и тин ревнителю будоу, несквеною его житїю.
да не бсождени престаноу, страномъ твоемъ соудири.

л. 20.

кхла. яко твое є цртко и сна и слава, шца
и сна и стго дх. ииб и прно и въ вѣки вѣкомъ.
стль мрж вѣмъ. діаконъ. глауби каша гкн преклоните.

т, стль глт мрку спю. л.

Приклони гї оухо твое, и оулыши мртвоу нашоу.
яки раба твоего імк. вібрна и разоуна, строљца,
оукреное ємоу по блгти. сїе словесное твое стадо.

іако да твори́ всегда тво́ю бóлю. да и́ достой твоё́ мноу
неномоу црткоу вóдé. Іагтю и́ щедротами, и́ члколябемъ.
Едінороднаго ена твоего, с ии же влвѣ ѣси съ престы́ влгы́,
и́ жиботворающи́ ти ахо́. ннѣк и́ прено, въ кѣки вѣко.
тѣ стль влвле́ єго и́ дает ємоу полицоу. і ѿ цѣлуе́ рокъ ентиелеко.
тѣ вѣл братїл цѣлоуята новопоставленого. поеюще сице
глѣ́с пѣ, є їрліб. Съ оўзоме люккѣ, съзаєми апли вла
дліаго ткарїю. сеke хоу предаше. країны нбги юмыкахо́

об. 20.

блговѣствоующи вѣкмъ лірж. дроугы́ стѣ. глад ѿ.
Днѣ блгть етго ахъ на схара. и́ вѣн въ землише
крѣ твой гле. влкѣ грлдыи въ имл гнѣ. ѿса на
къ вѣшнї. тѣ и́ юпоу. Иже въ виденїи ѿгненїи
тѣзыкъ. ииспослѣ пѣтыи евой ахъ. на сїял екој
оучнікы и́ апли, къ де пѣдесѣнныи. хс истинныи єхъ на.
млтвами прѣтыа єго мѣре. етѣ сланїи, и́ всехваныи
апли, и́ кѣк стѣ, плююе и́ сїе на. іако влгъ,
и́ члколябецъ. Скочаши съ влгтвѣнїи слоуѣ и́ їдоу
въ трапезоу.

МЛТВА НА ПОСТАВЛЕНИЕ КЛИСІЛХА.

Іако, рече. Гоу помлисѧ. стль гле, млтву сю. лтва.

Ги вѣ на, и́ вслкомо даешни на похребѣ и́ далеча
стоа. прїими раба евоѣ, їлк. на слоуїи етѣ твоѣ
циркви. где славити твоє етое имл. Блговолеев
и́ влгтю едінороднѣ ти ена. си же влвѣ ѣси съ
прѣты́ влгы́, и́ жиботворающи́ ти ахо́. ннѣк и́ прено.
тѣ и́ юпоу.

(л. 21 і 21 об. чистї)

л. 22.

ОСТАВЪ КАКО ДОСТОЙ ІЗБИРАТИ ЕПІКОПА.

Ізбраниє Епікопскоге Синде Бываш. Сказыває Митрополит
Всѧк Епікопо. Всѧци тѹ соѹ пѡ ни въ селах предъявѣ его.

Лішевъ немоющио кодє нѣкоторомѹ ѿ нї прїйти
к томою ізбранию. наоуреченыи руки и днъ. или
немоющи великия ради. или пакы нѣкои великой ножи
належащи иже илюгъ вѣни люди повѣдати. то посылає
грамотгоу своеа руки дає, аще что сътвори събо
или кого ижнероу съвѣшиася віолюбивий епікпн на
поставленіе тѹи томоу тогѹ ізбранија держатися
и пералоуно быти ѿ своеа вѣраа еже аще чго ѿнн
съдѣю по преданію съ Апѣль и віоносны ѿцз.
Лішевъ кто ни колезни дѣла великиа. или иныя,

об. 22.

нѣкоторыя поужы таکо рѣхом и сътаканеса и не прїиде
к таковому и избранию и своеего сѣла бѣшего илюшася
и вратил своеа ѿдѣлнеса и дѣлѣскою грядбю ивьи
бууде въ непоглошаніе рѣзпадет. кнамми или нѣкими
власгеми сплесса ѿнимася сѣвѣтѣгъ своей и на постакленіе
свои пороушає и таکового вѣтвенаа правила и законы
вѣтвя цѣви поуда и вѣнажена ститетскыя чти и
чйноу сътвори сѣльского числа, и причта и згнаня
бууде. занѣ сѧ ѿлоучися ѿ нї сїа ѿбо таکо.

Повнегда и збиратися Епікопъ в' мѣстѣ іде же Бояде Митрополії.

Призыває и хъ к собѣ и тѣ с ними на единѣ лоушии его
крылошано тѹ соѹчи и побѣдае и ѿ єдостковуюцией епікопи
таکо потребно е и збратьи таکова иже достой и приличе

л. 23.

таковому дѣло и оуказа ий поучи и вѣбѣ ѿпостѣи
и ѿнѣже вѣсташ ий поклониша и мѹи ихода.
ѡходж въ оуреченое мѣсто въ иѣкѣи притворах или
предѣ цркви и смили кнїханите или иѣкѣи,
ѡ вѣши кнїрѣ и писатѣ митрополи и смили и тamo
еташе прѣ иконою хвою. епкпк же є вѣши ступенѣ.
вѣлагдѣ єпетрах и на себѣ, имѣж в роуцѣ роунуую
кадиницю и дѣмѣ въ ней і кади ѿбра епсд і ины
сты пото єпископи соуциїа ѿ десныя страны та ѿ лѣвыя
страницы и послѣднѣ паки ѿбра епсд и ины сты
пото єпкпкы сбирај ѿ десныя страницы та ѿ лѣвыя
страницы послѣднѣ паки ѿбра епсд. Та начине сице. Елвѣ
въ илшѣ прочий гло ѿю иѣкѣи стый бѣ, г. прогаа
ище. ѿче на. почны и стель гло. яко твоє є
циртво прочий гло тру ѡла и. Елвѣ єси хѣ бѣ на.

об. 23.

иже прѣмыл лоца гавлей. послѣ и дѣх сѣи, и тѣми оуловлеи
вселеноую, члколюбче слава тобѣ. слѣ и ииѣ кш. гла и.
Егда сжш, гзыки рѣмѣси, рѣмѣлѣше племена вишпий.
Егда ѿгненна гзыки рѣда, въ совѣспленїе вѣл призва.
Еді ноглѣно славити, всестый дѣх. Пото, а, и, стель гло.
Помлѣй на бѣ по велицей лѣти твоей молитися,
гї стый оуслыши и помлюй. єще мѣсяц ѿ велико
короли імк. дѣжавы покѣды превыванія мѣра зравїа
спиїа. є гон нашему наипа поспѣшити, и напракити
его въ вси. и покорити по ногѣ его всакого врага
и соупостата рѣцем вси. єще мѣсяц ѿ ахнѣпкѣ
нашѣ імк. ѿ зравїи и ѿ спиїи. єще мѣсяц ѿ всѣ
благовѣнны кнїсей нашї єще мѣсяц о вси є ѿ хѣ
сїшнаго бѣраства нашего. вѣгда. яко лѣти

л. 24.

і члаклюбівий єх єси. і тобі слоу в'ксылає щцон
і сюв і стму лх. ніж і пішо і вккы. та
чтнкішь хер8кій слі і ніж гі помлюг гі віви
і авіє щпог сіце. Пже ву видній ѡгненні мзь.
ниспослі пртгій свой дх. на стуа ском сучікій і
зпли. хе йстийний єх н. матвали прттыл єго міре.
чтнаго і сланаго пррка і пртчи, кртла гна ібана.
їстго імк, єгд є хрд. і всіє сту помлюг, і сісє
ш, і блгз і члаклюк. Пресгоашій єпкпн рекоу.
Да прїмк матвоу нашоу, і поїлоу іако блгз,
і члаклюк. і по матвк Спш Тшкмш єпископам.
Ік преписах і книгохранітелю іли нікоемоу щ
бошій і старбійши калір митрополій і в'роному
пісароу. иномоу николоу не сочів тоу ні ѿблій гд
іако да не оуслыші глємаж. И авіє перкій єпкпн на

об. 24.

поведати авіє гд кого в'к достойна на такове дхло
потоже паки і такде потромоуже і кен єпкпн порадо
мніого ѿ тома істлаваніє сутвофше і єликі тду поіла
ноїшіе і всіє імє зімк лоуні ѹвіраюти. тогда
книгохраните повеліває тду соуцемів пісарю написати
тк трє імена іже єпкпн ізбралн соукоегож єпкпнока
по імені пото старбійши єпкпн і іных преседі
степені той запечатлів таковы світі і владі єго кен
книгохранітелю. і сами вгеташе ідоу кадий ідк
ѡпочіває книгохраните же прине зда єго митрополитоу,
і ѿпости. онже вшеш ву обывное місто ідк матвоу
дк і світі оуко запечатлів преседови ѿбразо
положі, іли преседови. таже довоне поіліса
су прилежаніє паче іскледами затворився

л. 25.
са" сый ёдн. по тօже прїе" свито" и распечатано ѿгвефзати".
и тако смотрити имена написаныя тю ёдино ѿ ний
иберен є аще хоцие. онеста" блговѣстю. Плговѣстю въвѣс сице.
Приѹготвленію єго къ иѣкое цркви ипроче склонныя иадѣж
аще повеліи столь. и здѣслеска тамо, хотѧ сгавитисѧ
въ вѣж ризы сїшеникыя. и стой въ штари оу цркви
дверей лице" къ вѣстоку по глашаніи же ѿ иллѣ блговѣстити
емоу въшѣ въ цркви стойтъ и аще сини ини попод
или дїакономъ ишькъ стоя въ штари Глѣ Блѣ єкъ и.
стоецій" въ цѣкви глаго тѣтое прѣтало тѣце по ѿ на
оже паки яко ткое є цркво бни" глаго тропаро стого
его" є хра" и дненіи и вш ѿнже стол тало въ штари
твори оѣнію ѿктиенію. полілоуи на вѣ повеліцей лѣти
твоей мѣ. аще мѣса въ велико" корѣ 1лк. аще лѣтса

об. 25.
ѡхъе^ипко^и нáшe^и ілк. въглѣ^и яко млгівъ^и і чл^иколю^и.
посе^и ѿбратися къ цркви^и двере^и и твори^и ѿпой^и по
ѡбычаю ѿнъ^иже поющи^и многа лѣта кїсю и митрополитъ^и
и скоча^иши^и. и такомало и цркви^и дверей^и выстонитъ^и
стакитися хотлъ и стане^и рокы къ пе^и приложи^и крѣта
ѡбрѣно по^и делоню^и ма^ило гло^и прѣло^и. посланы^и блго
въстити^и єму^и прише^и с^игане^и на то^и мѣсте идѣ^иколи
апли^и чте^и чте^и и смѣра къ нему^и гдѣ^и си^ице. Пресіеный^и
на гдиз^и владыка, митрополит^и кіескій, и всea ро^иси^и
ілк. иже ѿнъ^и вжтвѣный^и си^иеный^и събо^и. призыва^и
тво^ида с^ипи на єпк^ип^иство. ві^ио спасамаго града^и ілк.
Хотлъ^и с^иставитися ѿнъ^ишевба^и си^ице. Понеже пресіеный^и
на гдиз^и и влка, митрополит^и кіескій, и всea
ро^иси^и ілк. и ѿнъ^и вжтвѣный^и си^иеный^и събо^и.
содіша и мене достойна быти къ таковоу сльвон.

л. 26.

блгриє ї прїймáю, и нимáла інрéки глагóлю. и тáко мáло пíжей поклó глоу і квбраїаєсл въ штá и снимáє ссебе рýзы і исходиці ѣгда^ж боудé время или того дни или на оўрїе или когда покелі митрополіи сувираїосл єпкпи к митрополиту ёлікoi слочисл тóу к томов стáбленїю прїехати и сядé митрополіи к таково мікстє нареченою или въ притворе цркви или на катихоунен. є є полаты на своє^ж столі. єпкпиж такоже сядоу кáдый на своє ста міксте. по свої стáбленї къ свой лáтвáл ся истбній іако^ж и митрополіи. пото^ж приведé книгохранитї или архидїако^ж хотаішаго стактисл и поставі на кóци сїдалі єпкпиж на среди тóу стола преклонїтєл до полов. к митрополиту мáло постоун. паки поклонїтєл тако^ж и пришедж влізж

об. 26.

митрополита тре^{тий} поклó екторигз. митрополиту^ж сїдалію и поє^ж во лбкoi рoцкi лежоу^ж десноу^ж рoкo про^тетоу ии на пако^ж колбни имоща ии же пристоупи и поклосл цвлоу^ж прáбоe колбно еглa та^ж рoнкоу на ие лежоу^ж пото^ж десною строу^ж ліца пото^ж івратисл к лéсной еграїк къ єпкпo и цвлоу^ж въ оўста пристоупи и до кóца пото^ж и к лбкoi еграїк пришé къ єпкпo тако^ж твори мало шестоупи^ж паки поклонїтєл іако^ж и пре^ж и тогда посадж єго пижей єпкпo па десно^ж егци и сїже лбемо^ж приготокаєсл кáцїл. єже єст^ж рoнама^ж кадиница и фими^ж такожде. и дїако^ж оўко кади івра^ж егыя иконы и^ж тóu боудé пото^ж митрополита и десною еграїп. пїбци^ж пою. Прéєщеною ахи єпкпou ілїк. митрополиту кїекомоу, и всел роучи

л. 27.

многа лѣтъ потѣ вѣсташе ѿходъ кѣды въ своѧ. Вѣдомоъ воуди та́ко перѣвое посаѣдованїе бываєтъ ѿ блговѣстїи и се паки цѣлованїемъ ѿбоа прѣ лѣтгіемъ быбає въ, къ-и чѣ дне. ѿ малѣ знамени, осіга молоого знамени сице выкає. Въ қоторый днѣ рѣгулярнѣй и повеліи митрополіи събираюся епкпи въ, въ-и чѣ дне къ цркви езборной и ждоу бремене оуставленіи готовыи и оурож жаю и на потреbѣ къ таковому аѣлову оурожаю сице и вноура цркви ишеше въ црквѣ врата прямо аѣону и оуготовляю въхоницо, и на се оурожена и покрыває єлъ ковры и вѣхъ си поставляю прѣла митрополіи и свѣхъ оузголовіе сложебное. оугехоница ѿна трети ступени възьти на ню. ѿ десныя страны прѣла стѣльска поставляю книжъ еголе перѣ исхоницею

об. 27.

нижеи ступеней онѣкъ та ѿба по поставляемо естоци дѣги єлико вмѣститися епкпо есты єлико и кѣде подалѣ мало тѣкъ етолѣ на средѣ къ аѣонѣ на помостѣ црквнѣ написоу ѣто оумѣе ѿбра єдино гланна крила илѣкъ простѣты право естоци на ногѣ по поагали єго града написати и съ заборолы и естопы ѿбрау крѣпко настонпншоу ногали на естопѣ ѿнѣкъ. и таکо етерегоу штобы неоустопи николю и на сїа оубо таکо митрополиже иходи и зъ своеѧ келіи и идѣ къ цркви прѣ идоши прѣ ни чеце въ ской етихарѣ и екѣиленосцову с лападою горлажею етителевою и клирико єго вси въглѣ доуючи ємо и вшѣ въ црквѣ въходи на оуготованою єму въхоницу и ездаде на свое прѣла. и оударлю оу воны и ешенико с ліаконы

п. 28.

блвлюїши ся оу шого цієници оубо щходж въ ота
щдькавися діакони тон щдькавутся доли єпкп прѣ
входж въ щлтарж и тамо токмо вълагати вефх
манагкй івой фелопы въблы бе щдоморж и тамо по
жидати митрополи же тамо оу івої прѣгла на въхоници
ета на ѡлк івої и щдькавеся въ всю івою щдеж
етльскю и пївцє поючи єти нккй внегда щколочетсѧ
єкдае на ікої прѣгла та по грыдь поютз. исполайте
деспота та повелевка ѿ щдхидїакону ? ишномоу с ии
и ше въ щлтад призыкає єпкп и сали прѣ иими
прѣходати и прише влї написанаго щла сташе дка
по рдлу преклоняся до половини прости митрополита и
тако пойде єдї по єдіно етранк и дронгый по дрогої
и прише кадий стане на ікої мїкетц ѹде волье ємод

об. 28.

седкти такодє творж и інї єпкп по томоу єліко
и боуде и тако сїдає на оуготованк и столи каждий
на ікої мїкте по ікоїмоу степено и си виш
посылає ѿ щдхидїакона митрополи ся йными діаконы и
шеше въ щлтад ид и седи хотай поставитися щдьк
въ всю щдежов цієническую и поймає єго и ведоу
ку оуготованимог мїкту ид ѿ щла и даю ємо исповѣданє писано на
листк и щже поклося малю проти митрополита сї
даю ємоу на ікої ѹак прѣди писах и кнсю
св десныя ємоу етраны и єпкп татоже на івой
мїктех. и прочитає ікої ісповѣданє въ обслышає єтк илюїфе сїце.
Імк, іциено ино. лїпо бжїю нареченый въ етїйшю єпкпю
їмк. се пишоу ронкою ікої и раїмб ікої ісповѣдан

прѣ вѣдѣ і нѣвранными єго дѣлами. прѣкою и
непорѣною христійскою вѣрою. є є неповѣданіе.

Въ имена ѿца и сина и стого ах. едино вѣтво є сице.

Вѣрою въ єдиного ба, ѿца вседржителя, творца
небов и земли. видимы же вси и невидимы.
въ єдиного гдѣ ѿца сна вѣтия, єдинородного, и ѿ
ѡциа рѣдѣнаго прѣде всѣхъ вѣкъ. съѣтъ ѿ съѣта, вѣга
истинна, ѿ ба истинна, рѣдѣна а не сътворена. едино
сѹириа ѿцион иже вси бывша. на ради члкъ, и наше го
ради спасенїа. съѣшаго съ нбсъ, и въплотиша съ
доха сѧ. и лию дѣы въчльчышася, распятаго заны,
при пѣтъстѣ пилатъ, страдаша и погребена, и въскриша
въ третий днъ по писанихъ. и въшешаго на нбса,
и съѣдалаго идесиону ѿциа, и паки грядулаго съ
глабово съудити живы и мртвы, єго црквию нѣсть
кѡница. Гдѣ ахъ сѧго гдѣ истинаго и животкорѣща,

об. 29.

иже ѿ ѿциа и съѣдалаго. иже съ ѿциемъ и сищъ,
и спокланялема и съѣлавима. и глашааго пророки.
въ єдиномъ сѧконою апакою цѣкѣ, неповѣдоулю
єдино крещенїе, въ ѿставленїе грѣхѣ. чаю въскрииля
мртвы. и живни коудонилага кѣка, амнь.

К семоу прїимаю сѧи кселееки сими сѧборѣ. иже
съѣраша сѧ на пооученїе православныя вѣры. съ
неповѣдающи иже ѿ ни повелѣша. прїатно
съхранити законъ. и сѧи повелѣнїя. єлико ѿ сїенѣ
наши ѿци по многиѣ временѣ и лѣтѣ зачашиша.
и всѣ єлици съѣраша сѧ прїимаю. и єлици

Ще́ргоша́гл, і́ а́зк ще́рациа́бем. і́ паки црко́вный мі́й ісповѣдаю і схраняю. і ни єдій нрѣ спротивляю́тися тѣ за жибо вѣ. къ сїже ісповѣдаю і схраняю і ѿбѣщаю і всегда постѣстоую і покіноюся.

л. 30.

господіноу і влцѣ моєму пресвітіюмоу ім'к. митро політоу кіїскому і всіє ж роєн. чісто і пра́во і послушило. і гдѣ мі повелій гднъ, влка мой стый, митрополій ім'к, кіїскій і всєа роєн, быти є собѣ, і мнієсл єго нешглджати. єхати ми к немо. вѣ вслако перебода. і чере́ мою єпкпію, ставленікъ мій не ставити. нн діакона. нн попа. нн протопопа. нн ігомена. нн архимайдрита. нн атимиоса недавати. іли егакое чѣто схтвориги, оўчюжей єпкпѣй. і вх вѣкѣ властѣ х. нн є моєго гїдна влки ім'к. митро політа кіїскаго і всіє роєн повѣте, нн інн дѣла црконал недѣлати ми. кролік єпкпїй дайоє ми. гїдній і влкою мої, ім'к. митрополіто кіїскій і всіє роєн. іли ѿшешоу ми є катороу ю еторонъ чюждю. не пїти ми ѿбѣни, вѣ повеленія митрополича, є чїм пре дѣлени бодь., к сїже ісповѣдою, не оставити ми въ всі

об. 30.

моє пред'єле, нн єдиного ѿ нашея православнї вѣры. къ амено евâбъ творити. і коумїсва і браствъ, і інн єретикъ. каторы на вселеско схбори проглаши. аїрелікъ каторый поіз моєго повѣта є тай мене схтвори. ми є повѣдати гїдній і влцѣ моєму етмуу митрополіту, ѿбѣщаюся ся страхом вжин и вголюбеніи хотеніе. даючи стадо на ісправленіе. ѿ вслакого лоукавства очищати. і сяке схраняти

Еліка ми настой сіла. і паки оутверждаєш заклітіє,
никогд^жа пооучеши. ѿ вишаго нике искашо єүстагія.
Нігніти тоде екткоріти, яко тоужк^ж є соуци правж
сланы в'єры. й ѿ цркви щриноугти, і въ проклажтій
боуде. проклинаю пооученая ѿ езглашенаш, ѿ мнхайла
вишаго, продектика ѿ мистора риторіка. васнаїска, і ніки
дора, і ектиріха, попеніфія. вжіл града великої атішхі.

л. 31.

і межжкому падебену, ѿ приношенія жетви, чтінаго
т'єла ѿ крохи га ба нашого ін хі. і паки вже гда
щевершеноша жетви, яко искониша, і нігнана ѿ
стяя вжія цркве. паки ловзаю і исповідоую. і въ
ето євлій вічный гла. чомо ѿцк^ж мої коши мене^ж є.
Щєтві ѿцк^ж преданія ѿ в'єглашенаш. ѿ вігочієскенаго
песанія приложена, ѿтреєлженаго цркви манойла
конина, реше яко гла се рече, га на іс хі. по
своему ектвореню. і пшапомо єсткоу я пострада,
да не прїматнаго ѿ разділено вжтво, ѿ високоуаша.
і рабреїнныя єреси. к селу прїймаю с радостю. і
в сей великий гра пришешш, і екбрани чепш екб.
є въ стей софії. і кроуутбаженоую полау. накалару
баламоу. і син^жего мржестбоюш. і лестю слівраюш
шмжстити. сх мржествоуаш сх ши. і вжткеню ѿ ѿвцю

об. 31.

блгдть ѿцк^жа і сіна і сітго дж. і св'єта бодоішаго
в'єка. яко^ж прбници вхілію яко елнце. яко і хі
показа на горб сїб. і всікоу сілоу і дбнєтво.
тригестанаго вжтво. і всіка еліка приносима вжтвено^ж
єство. Зданое поочеваде. і рабреїаю. і ѿн^ж двое
в'єрни зданая ѿ незданая. і єдино вжтво. і в'єро

Зданиє, кожес'гвений ѿ ГЕРБІ. І вілакоу гілоу і д'кіс'гві, лілакіс'я вжтвоу. І тако єдиномоу соуціе новоу, къ віду приложеніє. Двої вови везумній іменоутою. І мінігбі від іакоу оуде яни. І савеліаны. І ариланы іменоуто на спонит'ї. І щн'ї соуціе кевохі, і мінігохоні пошираєма. Іспо неніє вібріхі, афесял непокатю. Іако гігам пісквонал апакаал цркві зави ѿ ні. ѿ сім'єнал писанія. Сз вілікі ючищаємо. Віроутоїх вх єдіно вжтво. Триєз станий кесінно. Ии како скединеніє. Пираспространіно

л. 32.

Ніпадающе засілі і запостасіє, паки ювіциєваюся, іако нісміх не даєничтò за іскоушеніє за тоу цркві. Ии єсмь ювіциасял кемоу чтò дати ради сїє д'блі, никому не дати. Радзк'ї ювішое і оуставине сгіял цркви історі, і оловзаю, і засіє апакое і ючее преданіє по і виша ніспытанія нова. югреблаженаго ціла палеілога, кій андроника. па сїє юсірієшое д'бланіє, хотік. ино нізб'єгти ѿ сгіял вікіл цркве. і ювіцаюся схіранити сїє преданіє. Ксеноу іспок'єдоуло. єлика ілюю преданія. митрополичі сіті да схірані непоколікно, по ксей ювласти моеї. ацели схітворю чтò таково ке погеленіа, і бе грамоты. Гідка і блаки моєго пресциєна митрополита кієвськаго. і вся роуси. йли да престоуплю чтò єдіно ѿ сїх ксів напи саніх зл'ї. лише воудоучиноу скоєго везо вілакого саюва. Списані еп вілаки виша роукю моею. і підписа

об. 32.

на сіце. іл'к, сім'єнійні. літію вжією, наречений вх сгіб'їшоу єпкпїю, іл'к, своєю роукю підписа. БЛ'

й міца і йдикта. І єї губернів. книгохранитє при етоупії і роукоу вълѣ на голу того новопоставлѧ ємаго і клобуки з головы к тѣлу зиї. Вѣгla шає великий гласъ сице. Виїшме митрополїже въстї і роукоу протѣмъ зиї знаменати глае келеглѧно сице Благодїя прѣтаго дїха. нашъ смиреніе. Ім'є та єпкпѡ, бѣгоспсаємаго града ілїк. Тає сѣль саде на своє прѣтаге і вси єпкпи новопоставлѧемаго приводитъ книгохранитє къ оуходоу і да до митрополїа такою ѹм'я роукъ прѣоу на глаекъ єго і при ше къ митрополїоу новопоставлѧемий цѣлоу є въ колѣно десное митрополиче тає роукъ є десною. лежаю на десноѣ колѣнѣ по тогу десное лице і тако ѿстопїї і ѹсходи долї с пола і тако хатка филаку ѹм'ющо десноу роукоу на глае єго і прише

л. 33.

къ десної странї ѹдѣ сѣлаж єпкпи. і цѣлое ѹхъ ѿ певїа і до поєлїнїа потоу къ лѣвой странї тако твора тає прише пістане промежи ѿбою страу ѹдѣ єпкпи сїдѧ лицѣ смотря къ митрополїю і мало прекаїся митрополї же въстї і роукъ просїе знаменати єго крѣта ѿразио глае сице. Ізгть прѣтаго дїха да коуде с токою. ѿнъ болонїа дополо і тако ѿди въ ѿтїа прѣд ѹдїши прѣ нїи дѣконаста і ѿшевїи тamo поставлѧ єго гдѣ въ єдинї ѿ при тко ѿтїи сїз десныя страны і тако тamo стоя. Кнегда начної лифтїю ѿ тамо стоя прочитає мѣтвы сокъ митрополїи да і до въсїднїи мѣтви внегда малый вхдъ коуде митрополї сїз єпкпи і сїз пречими сїли въ ѿлжтарж внидется.

По скічанії Гртоє П'єни, авіє ше джидако

или йний кого ѿ старбийши діако сх інъ
ми двіма бішими превитеры поєше хотаща

об. 33.

ставитися й ісходи ѿ тоїде страны іде етож
боуде й приведоу єго прѣ црквії двери тый превитери
й дежачи єго пд руки й тоу вигтоупл дга єпіпа
ші біши й імов єго за руки й схтвортз
метанії етой трапезѣ й пото митрополито й шводом
єго, г. юколо етыха трапезы поіще етій лніци й
дрогое слава тобк хе бе а колко євідоу токо сх
твори метанії еткії трапезѣ. й митрополито а ми
трополі на свої мѣсте ефді й пото ѿстоупає етель
на етепе соуції прѣ етю трапезою приводи вигдає
к немоу ѿ той соуції етель двойми ставитися хота
шдесныя страны книгохранилї єже ѿ лїквиа страны да
ємоу лї. єнаже пїші сїл аївелї не бдє книгохранилїа
архидако є твори. єнглашає воле етель же прочитає
писаним вх оўспышаніє єсб предстоїними сїце.

Соу ѹ сконї Іголюбикъ єпіпа і прпбнї євітере.

л. 34.

Іжтвенааа влгть. й всегда нелояннаа ісціллюїїа.
й недостатонояа іспонаюїи. поставляє, імк. влого
вїйнаго еїено інока єпікона. віохранимого града
їмк. поїліїсл оўко ѿ не, да прїдє на влгть прїга
го дж. ѹ всїм вїглашаюїї, г. гдн поїлоуї ѿв
зас єнлїе етель й вїлагает на глоу й вїю поставля
емо прислїши інїи етлї та ткора три кртги
на глаук єго імка рукоу на пемж лежающу.

дъяко^м гоу полиѧсл. Стълъ тлісѧ. сице.

Влко гї ве на . Законоположивый на все хвалны^м ей апло. степене^м и чиной оуста. ёже работати и слоужити. чтыи и прѣгнай ти тайна, въ стѣти жрѣзенци. певше аплы. въторое прѣкы. третее оучителѧ. сѧ влко вѣѣ, и сего нареченоаго. исподобль шасл подойти єнъльскомоу йгоу. и стѣльскомоу досто ийствѣ, роукю моёю грѣшиноаго. и съ соуциими сложи

об. 34.

тели и єпкы. ѿсѧніе, и силою, и благтию, ста твоего дхя оукрѣпи. яко^м оукрепи еси сѣя своа аплы и прѣкы. яко^м помаза єси црл. яко^м ѿсѧніе еси сїгла. и непорочно єго стѣльстко покажи, и всакою чтогою оукраси. сїта лави, ёже досгеноу быти. просити ємоу я на сїни людє. и послѹшати тоби єго. вѣглѧ. Илко сїисѧ и мла ткое. и прославиша цркво твоє. ѿца и стго дхя. ини^м и прино и вѣкы вѣкодаминь. и по амини^м глаг єдї ѿ соуции стѣль малы глаго^м елико слышати преестоалии стѣле и ѿвѣревати дїакостка тїл. Ииро^м гоу полиѧсл. о сїни мірѣ и сїни. о мірѣ всего міра. о архиепкпе паше, ілк. сїрѣства застопленїа. прекыванїа міра зѣракїа, и сїниа. и ѿ дѣлѣ роукю єго гоу полиѧсл. о ілк, ини^м постакалемо^м єпкпе, и сїнил єго, гоу полиѧсл. яко да чайкоюкѣ вѣ, нескено и не влѧпо стѣль

л. 35.

стѣло ємоу дароує гоу полиѧсл. о велико короли ілк. о градѣ ілк. и ѿ всако^м градѣ о йва витисл на. Застави сїси прѣгнѹю чтѹю. вѣѣ речены^м стѣль ілка на постакалемаго кесе роукю лежащо

діако^н гоу по міліс^м. і тль міліс^ж сице. літка.

Го ве^н на, за є немоющи члкомуу ہстбо. вжтва
попести соуїщество, твої смотренії. подобогстрайна
на^ж оу^чит^т, оу^гтак^т твой предержащі пр^таз. вж є
принесити ток^б жртвоу. й приношеніе ѿ вс^х люд^х
твой. ти їи й сего івлена^жо, страйт^тела ст^льскія
бл^гти. сжткори быти подонника тоб^б, н^стгіном^ж
пастырю. полоша дшю скою ѿ дц^а твой; наст^{ан}ника
сл^виши. ів^к соуїри вж тл^б. наказатела безумин^м.
ев^тгінка є лиро^ж. яко да оу^гтро^ж аша вж^тр^тен^жыл
емоу. й насто^ліє жит^т. пр^тстане соудниц^тоу твоемоу
непогравил^т. й кел^ткоу м^жоу пр^ти^ле, щ оу^гтотовал^т єси,

об. 35.

пострадаш^т ѿ в^лгов^тет^т і^лліл^т твой. в^лгл^т.
Тое ко є ліквати, ї гігати ке^на. й ток^б сл^ау
в^лсылає щ^оу й с^тоу й с^тмоу а^хоу. иш^к і пр^то.
й по амин^б в^лимає єн^ліє ї^л полагає пост^лалемоу
ш^фом^ж к^тглашал достой^т і^лк^тже пр^тесто^лаш^т поів^тий
то по Г. та^ж пост^лалем^т ц^клоу^ж с^т пост^так^тый єго
й пр^ти^л єп^копи ї^л ш^кіном^жоу по мініан^тоу с^хк^теша^лмоу
в^лход^т к^т с^вдаліроу ї^л с^вдає по^лпост^лний с^х
десныя страны ст^ла в^лше п^т. л^т в^лк^т гаєт^т
на а^пл^тк^т ї^л п^тк^т і^нк^т ч^тнаго т^тка ї^л крови х^ти
причайдаєсл и^л той ї^л пост^так^темоу ї^л ї^нк^т подає
с^т по^лї^лдоват^т к^твад^т ї^л ѿ патр^тіл^тк^т ї^л ѿ митрополіт^т.
ш^кдом^ж воу^ди яко в^лко^ж пасен^те под^ткає тко
рити і^лст^лзовати ї^л і^зискивати достойн^ти на
пост^тавлен^т так^тде ї^л ѿ л^тк^т і^лст^лзати по^лд^тя
кона не мн^тве, ї^л к^т. ст^тавити. по і^лст^лз^т

л. 36.

ї. ліз. л'єт'о^м соуща тако^ж діакона ставити. їе л'єт'о^м соуща. пребивтера^м. л. л'єт'о^м соуща. іако^м в'їтвенаф правила оукайю єпкп, л. л'єт'о^м соуща. іако^м преби та^х въ оустав'к схставлені^м ѵ тако схвешаєсл сталеніе в'їтвенаф слуба. в'їнеда^м митрополій синода^м єсеве сірения ризы ѵ іні^м тако^ж єпкп новопоста^м л'єній пожидает въ різь ріници^м митрополичи пост^мллю стола митрополича въ страны жртвенника прѣдв'ємі жртвенника ѵ покрываю стола зав'єгою оу м'єста іде^м митрополій стон^м ѵ приб'єше новопоставленаго протопо^м ѵ іні^м попы крилошане син^м. ѵ посадник^м єго на столі^к ав'є протопо^м сх десныя страны дроугы^м по въ ста^х гарбійши^м зліквиж сграїны пошилаю єго по п'яухи ѵ вхставляю єго глючи ісполати деспота ѵ паки посадаю єго ѵ є. вхсталлю єго т'де глючи ѵ въ, ѹ, є посади^мвше

об. 36.

ї паки в'їдбішай сполати деспота глюче ѵ та^мо мало въ стола іного въб'єше ѵ поюще. Ілк, сірено^мому єпкп. к'їоспса^маго града ілк. многа л'єта се оубо п'їци пою. а ты^к крилошане єннілаю снего сірения въд'да ѵ пото^м ѵ єлени^м митрополій в'їлагаде на^м перемона^мкоу сх історики та^к иконоу в'їложи ємоу пото^м ѵ м'єтю сх історії. та^к прїєше єго протопо^м сх ін'єми ѵ приводж^м єго іде^м є митрополій сх єпкп. ѵ тако тране^м поїдоу ѵ єнегда с'єсти п'їасти новопоста^мл'єні^м въ^шиє єпкп въ^ши пост^мллю ѵ посадаю ѵ после ін'єда митрополій п'їв'є к'їнаго хліка з^млає поїже ново сталеній тако^м вен^м єпкп. поїоже в'їбраціе понагію къ новопоста^мл'єном^м то^к дає въ^шкі пр'їгыя хліка ѵ пото^м въходи^м к'єдо къ своєму подкорю. Поїоже

вх, їй дні рікоуди митрополи. схвираюся к немоу
єпкпи по бурни. й вх єй ча днє сбдає ндє

л. 37.

шбычай є ємоу сбдити сх єпкпи й митрополи оубо
сбдає на своє місткі єпкпі на своїх місткі кадий
порлів ішвало новосталеній не входи то пожидає
внік книгохранигже или ахидіако нсходи сх йними
діакони. митрополито повелены й побеше новосталена
приводж єногрз й єшє вх двери покланяєся митро
политоу й мало постоупії паки покланяєся, є. є.
й влі постоупії покланяєся ге. й пристоупії к
митрополитоу цблує к десное колено митрополиче
та в руко є десною лежаю на колено пото к десное
ліце и щетоу мало паки покланяєся ємоу й авіє
всегда єпкпи проти єго, пбкци пою. ѿ преєш
номб імк. митрополито кескомб гса роси. многаль.
новосталеній цблує єпкпи десныа страны порлі.
пото лбкша страны і актє побелю є єпкпи й посажаю
єго проше сеke ндк є містко є й тако посаждк єліко

об. 37.

покелі митрополи й всеше поклоняєся митрополито
їсходи кадий вх гвоа. въдомо воуди. яко, ю ми літты
стале вишкає ктю по діаконом на діакостко. ге, ми літты.
и пеките стко. я, ми літты соура й чте же знаменяєся
внегда токлю мочи илє честги апостолскам книги, и паралию
аще иліа літты и вѣрасто воуде чтк житїе достойже
всакому у слю з велики прилежанїе и спасток иста зати
и спытовати приходлїи вх каки любо сїжені честка чи.
а є оубо достой чтю виши такокому ѿ всакїа сквени
плбекїя яко ѿ оутробы мітровна испе небудѣти ни

ка́ю слá плóскою ѿню. но чгоу быти. ёдýноу тóмò
женó понатизаконó вїнчанія ы влкеніє сїрёпническии и
тои тако́де дкéй соуши ы всмкаго зазора кроме
и́стлазоватиже такогаго да не вратфхъ вхисткомъ
боудетъ быах : ∞

л. 38.

**ЧИНЪ БЫВАЕМЫЙ НА ОБНОВЛЕНІЕ
ѡсїаємаго Хрâма. Іже є в немъ стыла трапезы. По овы
чаю цѣнѣ грâской церкви. І по ксей митрополії**

преже ёдіного дїе приходи в таковѣй церкви иже на
сїеніє или сїенію памлатпо или ииѣкій црквиій пороуче
сложенію оуготокайже каменостроагали оустройти тра
пезоу и положити на стопы такоже подсвѣтъ оутвѣжена
быи прише же пото архіерей прѣмлѣ сты мочении моири
части три да положити и соудиине или бловано или
мѣданомъ положити на диско звѣздоу и сверху покрые
содаре постава оу влїней цркви. ѿ тое новое и тamo
пою керни и молебе и затренио. вѣрна сице быває пришедші

об. 38.

сїеніїи ѿ великомъ стврныи цркви и кѣлажи па сеге
и петгрâхї едий вѣ фелона аїмелі котромуу попоу побѣли
той кѣлаги и петгрâхїл и ста прѣ лице идёже лекіи сїое
и наста. и начне кечефоню. влкѣ вѣ на. іще
естъ к сонгтѣ вѣ. пое ұало влви діе міа га та кадимоу,
а, ю вею та на гї вѣвѣ постави сты, т. и пое стры
взскресны д. осїенію г. и стмou ёгд ёсть хрâмъ г. слá
осїенію и ииѣ вшастоащѣ глау. та прѣ пари 旣 осїенію
и стмод ёгд ё хрâмъ. на стыкіи стры взскроны слá стмou
ёгд ё хрâмъ. и ииѣ вѣ глау. ищели боуде вх и днк

по уаме стих слови", їю слагів блаже моу. на гї вѣхъ постгави" стихъ ѿ и поє стры ծсїеню, г. гла, ѿ. Обновленїа да чтоусл. дрений зако добрѣ йм'я. пачеже новам да чтоусл. ради ծвиоле

л. 39.

нїл. ծкновлатюбосл ծстроби кз кшгоу. լակօ рече ւсай. լаже н'եкїл прїемлюци. լаже ѿ լաзы լրկен էչетавлены. ի էմдронзене прїемлюци, էչշծու բշու. Եցօ բади յլы, նастоլիца ծвиоленїа, լխոնկ տօրյесցкоу". Ծвиоклай տеса բրатія. ետշаго չлка նլօնе. բ ծкновленї յիւста յիտէցտкоуци. բմկ օվզлоу բ'ելօջիш. ա հիյже ըմբե բել օуды նаказаш. բյո լուկաкоу ճրевланю սրբди բ'նենակնդկш. ի սего բади տօշո ումնայци. ճրені да ն'եշиним. տако да ծвиоллесл չлк. տако չ'տայժ ծкновленї ձն. Խօլոյ էս սթօյ կրկուցти. լրկви տво՞յ խե, պրեկոս լոկօ. ծփոկ բօ էս տօյօ նա կамени եկրы. Եցօ բади ն'ենիւյմա պրեկա բ բ'կы. յլմ'կուци շեքե էլ բади. եկուկի լա

օբ. 39.

ն'երեծի եկшша չлка. ելլրայе օվօ էչտիկա է տձ լիուց. ты էս ոյже պրежե բ'եկ. ի սա բ'կի եւյյ լյօ սա, ըլակա տօբկ. տձ սթլօ էցօ է խրա. ետры, գ. ըլա ծсїеню գլա, ի. Պամի ծкновленї չշերժայու ի. տես ծсїеню ձագել, ըլաբայ լլի տձ. ծտիտисկ նашի չոստե ամենы". լլենի ըլակն է տրадал. լոկ ելցայ չլկօլյուկ. ի սիկ գլա տչ. Շը ն'ենի զա չլկօլյօ նա զեմли ն'են. և չլկы պоживе. ա ձես բօ շտա ոլո պրի. ի ա ն'ել պрошедք չ էչտրի լու. լայ բօ է ըիշ սուցու, յ'տեստե ան չշտակ. դ'եյ չշեշենա տого բա. ի չշեշենա չлка. բ յ'տիно պրопов'ядայ պա, յ'տու է չա բ'ա նашего. յ'տ

мли, мти беневінал. помловаатися дшай наший. та проки
мє дню та чтенію ծсшініл. Ծ цртка третего чте.

л. 40.

Ста солишмо прє лицє օլтаря гнл. прє всєю црквюю
їйлівюю. ի распростерз роців івой на нбо, ի рече.
Гі ве ինл, ինк ակօ ты եզ, на нбси горб, ի на
земли нізон. աще нбо ի нбо нбси недобл դи, կакш
дօ сей, էгоже сідд յмені твоему. ծваче при зриши
на смиреніе мое. гді ве ինл, օվслышини мбю ի літвоу.
Էյже рабъ твой մліса прє тобою, ի тес дн. էже быти
очима твойма ѿвержстыма на храа сей, дн ի нօ. на
мбесто сіе էже քекл էси. боуд իмл твоє тамо. է
послуашати мітвоу, էյже մліса ր տвой на мбеств
дн ի нօ. ի օվслышини мбю раба твоєго, ի людій
твой ի ил. вх էже պոլінитися ի на мбеств
ը. ի ты օվслышини на мбеств յнлифа твоєго,
на нбси. ի սյтвориши. ի լլт կօдешин ի օ

об. 40.

Біз преліростю ծенока зелию, ի Ծ поинчей чте
օվготока же нбса в разумѣ. չօտвօյже էго կէձны
րաւерջашася. ծկлаци же իсточина рօсou. ցնе не прене
могай, չխլодай же мой չշբ ի заповѣди. да жика
боуд ծша твоа. ի ելբть боуд օ տвоєй вай. боуд էյ
իսպիленіе плоти твой. ի պրележаніе костѣ твой. да
шесտбоуешь надѣմс է մیرի; вх էկ պութ տвой,
 нога твоа не прѣкнеса. аյре հօ սедиши, ե՞ կօձնи
боудешин. այր ընիши, թօ վհ ըլա օվսнешин. ի նե
օվկոնися սրախа находящаго. ниже напраснѣство
նечѣнѣ խодящаго. իկ ի է վհ ըլս պութ տвой
ի իзмѣ ногоу твою, да не блобл եօ

дєши. да не щєтійши вліго творіти проглащеноу
їнега діше ймака твоја помогати. да не ре

л. 41.

чєши ше єїврাইсса, і заоутра да ти. сину ти
сунішов вліготкорити. не бò в'єси что роди настоїша. не
сздіба на дронга своєго зла, пришіца і оупова
юїраго на та. да не любоврадоуєши па чліка єсоу. да
не что на та сздібє сло. да не стажиши
злы моя оукорізни. ниже реноу поутє х. не
чті вб прє гдє всім законопрестоупній. с правеним
не сутворлеса, кліка гіл в з домух нечтів. квдво
реніл же прєпіх влівлюса. гь гордь противіса.
спиреніже багть дає : ☸ ☷ премости соломона ч.

Пріросты сказа суб'є хра. і вадрози стольк
тємк. закла скол жертеши. і чєрпає чаша
своєй віно. і оуготова скую трапезу. послà
свої раби призываючи з високий проповіданії

об. 41.

на чашоу глюши. іже є безоуміє да оуклониса
къ мік. і требоуїши оума рече. прїдите і
іадите хліб мой, і пийте віно єже чефіа ва. щетавите безоуміє, і жиби коудете. і взвіщете
пріросты да поживете. і ісправите в з евіденії
разоу. кажа́й злы́л прїемлє соєк венестіє. євлічайже
нечтіваго, поречети сеяк, євліченій нечтіваго, люзоліє
ємоу. не євлічай злы да не віненавід та.
євлічай пріора і вілюї та. дай пріроу віноу,
і пріорій коудє. скажи, прїномоу, і приложи
прїмати. зачало прірости страй гіль. і сеяк
стї разоу. а єже разоумити зако, помышленія

Е вѣга, тѣй бѣ ѿвразъ, многого пожибеши йѣ. и
приложатися лѣта животов : со
и сѣмѹн чтѣниe егo є хрѣ. та на стихнѣ

л. 42.

стрых сѣмѹу аще є и нѣк бѣ по глоу аще лѣ и є
сѣмѹу. и ты на стихи стрых ѿспѣнію. гла, а. Шеновладислав
обновленіе новыи іерархи. пріїде бѣ ти сѣк бѣ и слава
г҃ія на та восіл. сего храма дѣхъ стый и ѿнови.
прославишающе и оутверждающе. и освѧщо даша наша.
и г҃ь вѣщи и лѣни. Арефле оубо шеновлада храмъ големъ.
везд славесныи животини жертвы, и все сраженіе г҃и при
ношаще. едаже влагоколи єсп сїсе, стѣк оубо оупранити.
познатиже истина, вѣ кробыл жрѣтвы. кѣца мірови
проснти славѣ твоей. всѣми бѣ вѣчествѹ. вѣл єспаєши
стый ти дхома. стихи. домѹу твоемѹу побаде. Иже
в народѣ шческии почивати гишке. дѣхъ твой стый ѿнови,
в храми твой. и племени твои вѣдвиженіо. слѣ сѣмѹ.

об. 42.

его є хрѣ. и нѣк бѣ. по глау аифеліи нѣстъ. слава
освѧнію гла є. Собновленіе праніююще, кесепрѣнаго храма
въскрѣніе. тебе славѣ г҃и ѿстѣніаго сего и скрѣшишъ
шаго. самостѣршеною ти влагтию. и радуюющеслава
и пѣи сїеноудѣнѣствѹ. вѣрными тайнами сїеною жрѣтвы,
и прѣмлюща ѿ роу рѣ твой. вѣкроныял и прѣтыл жрѣтвы,
вѣдабающа праѣла приносліи. еже ѿ скрѣшеніи сци
щеніе, и вѣлию мѣтъ. и нѣк гла тѣ Собоудеси новаго.
паче вѣк дреѣнїи чоудѣ. кѣто бѣ по зиа мѣтъ и то мѣжа рѣдз
шоуго, и па роуку иосающон. иже вѣю твѣрь скдержайша. вѣжіе є
глово рѣдшесек. его ико младѣца прѣтам ской ма роукама по
глаши, и мѣтъне дѣзвиженіе к немѹу стложаѣши. непрестано

л. 43.

млін ѿ чтоуши та. оу'щедрити й спти доуша наша.
 аще є в соу^є веф. тра^х вхскресний слá стмоу єго є хра.
 й ннѣ ѿсіїеню ащели въ й днъ тра^х гла, д. Іко
 вшнлла твефди блголбпие. й нніюю крагото ѹві єси.
 стго єселеніж слáвы твоему ги. оу'ткеди єго въ вѣки
 вѣка. й прїими наша, єже к пе непрестано просимы ж
 ти млтвы. вца ради жиботе всѣ й вхскрнє. слá стм.
 єго є хра й ннѣ вѣ по глау. На оу'рни аще есть иел
 на вѣх ги тра^х вхскрнй слá стмоу єго є хра й ннѣ
 ѿсіїеню та обыно стисловіе й ги вхскрнй та многого
 млтивий й ги стмоу єго є хра по се ѹпай й
 стены вхскрн та аще хошеши євліе бщи или сїїеню
 та вхскрнє хко ѹало, н. та обыно вхскрное та канона
 два вхскрены й сїїеню й стмоу. Аще ли вѣдѣ въ й днѣ.

об. 43.

На ѹрни на єх ги тра^х ѿсіїеню гла д. Іко вшнлла
 твефди слá стмоу єго є хра й ннѣ вѣ проти гла.
 та й вишка обыно стисловіе мномлтиве стмоу єго
 є хра й ги стмоу слá й ннѣ вѣ по глау та стена,
 д. айтндо. д. гла аще хошеши євліе стмоу єго є хра.
 та ѹало, н. слá мітвз ради стго. й ннѣ. млтвз ради
 вца. та помлоуї мл вже. та стмоу стра. Ащели ннѣ
 стмоу по ѿсіїеню прош. гла д. Домоу твоему по бає стни
 гни к долготоу днїй. є ги вхскрнє к лѣпотоу сл облї.
 та вклко дыханїе. є хвалите ба въ сты. євліе ѿ ѹд.
¹ по ² ³
В є. є ѿ, виша ѿновленїа въ ѿрлімехз. й зима
 є. и ходаши іє въ стилици. въ притворѣ
 соломонѣ. ѿстоупишаже єго ѿдей, и глаху
 ємоу. доколи дша наша въземлеши, аще ты

л. 44.

Еси хт, рпн нм лвк. Швѣшл же м іс, рк вл һ не вѣроуєте. дѣла же азъ творю, ѡ именн шца моего. та сбѣдите ствоутъ о мнк. но вѣ не вѣроуєте. яко икѣсте ш ѿвецъ мої, такоже рк вл. бѣца моя глаша моего слоўшаю. һ азъ вѣ һ, һ вѣ послѣствою ми. һ азъ живо вѣший даю һ, һ не погибно до конца. һ не всхитти рк никто же ш роуковъ моему. шца мой һже дѣ ми. боли вѣк һ никто же можетъ всхитти ш роуковъ шца моего. азъ шца едино еемы: — та ѹало һ. сгра ѿциеню гла ѿ. ѿновленіј да что гла писа на ги вѣка. по се кано ѿциеню һ сгому егд е хра. кано ѿциеню гла дѣ пѣ а ірм. йже сгомо настала дх. еже ш лазык ілл. коупелю крѣщеніј хе. в сїнѣ пасадѣ еси. вспой цркви зовдци ки

об. 44.

спой бѹ наше мѹ. Не закономъ цркви гдн оукрашаєсл. но рабскыи вѣдѣнїе роук. крѣтию благтию. хваллисѧ пое тл. пое пѣ бѹ наше мѹ. яко прослависѧ. днѣ непрестоуныл ти славы пришествіемъ. еже на земли вздроуженаго ти храма. нео схдѣла һ неже схгласно пое. пое бѹ наше мѹ яко прослави. Бѣ сѣмени шчею волею, ѡ вжтвеннаго дх. вжїа зачѧ сна. һ плѹю родила еси. еже ш шца вѣ мѣре. һ на ради ис тебе вѣ шца: — рк, і. ірм. Веселіемъ о тебѣ. Штѣй еси на земли. црквь свою хе дхомъ полазд твою днѣ. вѣрадоканіемъ лало. Показа еси влаже роукодѣланїе, сказанїю днѣ. еже пѣ оумя славы твоїа. смотритено жилище. Сеноканїе тл хе. црквь нерасѣдомо һмоўши. твой крѣтѣ вѣчадесл. яко цркви вѣкѣ. Ты едина һ на земли. еже

л. 45.

паче єс्टба влгхъ ходатайца мти вжла въла єси. юньюдуже ти рауися приносит: — по го пѣ кѣ стмou та ѹѣ ծcеню гла ѹ. Свѣденія храминоу єз мавѣ є. вжтвенны єи на земли постѣви црквѣ сїае к жерѣтвѣ. мы к новомоу иерархому, к вѣро прибѣгши. дѣнски вжтвеное пѣніе. єдиномоу садѣтелью, прославе ѿцѣцие. єсѣ ѹже сагрѣших. слѣ стмou єго є хра. и ннѣ бо по гла. Ащели ѹѣ и ннѣ бо гла ѹ. Прѣтам дѣо мти христова. дши моей стри лютыя ищчли ллюса. и прощеніе дароу мої сагрѣшени. єже кѣ оума садѣл. дшоу с тѣло ѿеквернѣ ծкальный. оубви мнѣ что сагтворю в чѣ ш. єнегда. аггли дшоу мою рѣ лоучь, ѿубогаго мн телесе. тогда помощница мн вонди, и престатеница. тебе бо иламы опованіе

об. 45.

раби твой. пѣ д ірм. Вѣдвиженіа та вѣ. Не к жерѣтвѣ бессловесны црквѣ. но твою ченою ѿ рече жибопосны крокю кропинса. в лѣпотоу взыкаючи. слѣ сіе твои ги. Селенія гла вѣлюблена, видѣти желалоиши ѿкеровеній. слай ծвраза єго. сягласи зовоу ира. слава сіе твои ги. Ризибраражаючи помазанію црквѣ. икрани людѣй твой. минугоцкое миро. днѣ помажеся вжтвены ах. влгть незакишио прѣмаки. Не исконесврано рѣла єси ѿ дѣо. и по родествѣ паки ѧвися дѣтвоуи. чѣже неліопыши гласы. єже рауися товѣ влце, вѣрою несуглїбною вспи. влвена ти к женѣ, пренепоронала влчце: — пѣ є ірм. Ти мн ги екѣ. Ти дрѣле к синай, сїк нероукоткореню показа єси. вговицѣ мосею ѿписа хѣ црквѣ ск.

л. 46.

Ты ги є́съ на земли състáвъ є́си. Е́юже чи́но нбнъ,
тлбнъ събори съвзкоу плашши сълою ти. Тл ги
и́стоника живота съвѣмы. ты сътъ ми́ прошѣ влговѣ
сти є́си ѿ цркви събои. Тл ѿроу́жїе непобѣдимое
на враги прѣлагай. тл надѣду и оутвѣженіе наше мону
сінію. віоневѣнал сълажахъ.-и пѣ в ірмѣ. Пожероу ти
съ глáсомъ. Добре тл ѿ цркви вѣжелъ и браиня цркве.
и мѣзыко мѣръ показа ѿ работы, сътвореніи ахъ.
Не пѣсъ но Ѿа ѿснованіе илюци. мѣже ѿ мѣзы
цркви. кѣничаваєсл добротою непрестопною. и кѣце
црквствіа оукрашаєсл. Ужагаюса врагъ вѣсъ
пощи. хонъ цркви, крѣти знаменіе знаменоу ѿ
щисл. єю ѿсѣнѧ, ѿетитеное, дхъ зсіаніе. о чудо
всакий чуде новѣйшее. ако дкал въ оутробѣ, єже

об. 46.

вслѣкал съдѣжайшего. не иско́сомохъ засѣши не оутѣ
снисл: -и по в пѣ кѣ сінію гла д пѣ мѣнисл. Нбо
всесвѣтлое цркви мѣнисл всѣ ѿциріающи кѣнъ. к нѣ же
стоаице зове. сего храма оутверди ги. Ико Принешіи
на землю слобо въ плоти. и грома оўко ро́дение
рѣ пышла. видѣхомъ ясно слоу ю илѣахъ. сіз ѿ
ѡца въ истинѣ и блгтии. елици сего вѣрою прїа
хъ. да всѣ ѿблѣ, є быти чадо вѣти, не ѿ кроу и
шъ вола пласкія поро́дены. но дхъ сѣа вѣрастіе
до літвенныи вадроуихъ и зове. сего храма
оутверди ги: -и побае вѣдати аще въхоще
настоаїи и кнега слобиисл сініе в нѣ по
днти въскрѣнии и чте єнлїе въскрѣно та на в
пѣ по синакарн прѣ в єнѣ сїмѣ єго є хра'.

єллі мілтід рдь істго. і й мілтід рдь віц. та
помлау мла ве їи істра істмо. та пнє з ірмд.

л. 47.

вз пеци абрасгій. Рогоданіїй єко пеңші пламе пока
засла нікога. і нікі щі іелея помазаніе ахівіое
ашіцај зовбії. блві єси є ці. Ікі в пеци баго
прілінії сей нової сіни. вси ї щі іїлл дхіно. юро
шаєли зовбі. блві єси. Узвілені глачайши вжтвіені
желані. прійдігте в чето зі се цікі. сувокопія жни
хі хоу. блві єси є цікви. Вінаго ծіщено вжіе се
лешіе. рауїсіл токою бі раді ділл віце. вспіюші.
блвіна ти к жена пренепоронал влчце: -и пні, ї. ірмд.
ропікі распросіті даній. Днє різог оумною, скише
ткаюю вжтвіеніа бағги. цікі твол хі ікі небі
ста оукрасінисіл. ской сізыдае ку веселію ліо вспію
ші кел. Днє қторый алл, хі показа оумный
рай. новою сю өкі ногаці. но дре во раумное жи
коносное, крітое юроужіе, поюї. блвіте вся д'єла.

об. 47.

Із щіца венална сіа, і ахіа істго. єдіно востко
сувенішено венално растікомо. єдіногоні неслічно в со
стадікі тред, віроюще поє блві. Ти єдіна в зе
роде діко чта. міти іавіса вжіа ти вжтва віла
єси превывальніе, пренепоронал. неопалишисіл югні не
пристоїнаго сібіга. щі нюдоже вси та блві: -и пні д.
ірмд. каміе нерокосініа прійдігте чтою мыслію. і во
дренійма ічима оумним. цікыл краготы. піл злати
сілюци. раумбівайши величай. Рауїсіл і веселіса небі
сіго ціл великоого. Зріма сіблостю. ткоєго жениха
краготою. с ліми скойми зовбіци. тебе живодаче ве

личае. Единица оубо вжтвена соущество нб схтавы траца бенална ѿца и сна. и вжтвеный да из славословий всплотишагосл слова, единого хад въ двою естбо.

л. 48.

Иже сбыше сильо спсе. цркви своеи подай. иного бд не вѣкъ рабъ и тебе ба ибавител. е въ ней дрееле свою дшоу полушаго. в рати величайше: — та аще е въ не стихъ гъ въ на гробъ вскорна сиеню и стмъ и бд на хвали поби. и и поемъ вскорны да и сиеню да и стмъ гдя гланъ съ стихъ его аще е слѣ стрѣ вскорена и ииѣ преблѣна еси сласде тро вскорни. сище е въ и днъ сбѣ сиеню и стмоу и бд. На хвали постави. съ и поемъ осиеню гдя гла, съ. по агрики блоко хѣ вѣслѣтнаам мрш. пришествие твоє сбыше въ ѹю цркви. нед вижимо схрани до скочанїя кѣко. вѣрныя же иней хе. к тебѣ притѣкающа; перпикогновеного сиѣта сподоби мати. Дрееле голомъ цркви съда. вѣсловесія жртвѣ спсе тобѣ принесе. въ ѿбрази цркви твоєа. юже стажа гдн.

об. 48.

свою кробию. к нейже та хѣ мли, бѣ мордныи да да изъ прѣбъ поглѣши на. Пріидѣте брае, вѣвеселіемъ праѣно любено. да онъ и ли схстальше. дшенамъ сиѣща просвѣтъ. та ко бд поновленіе чтесл. зидитела прогла влѣ. внегда ѿблаже дша, къ высотѣ нѣнѣй. та стмоу, гд. егдѣ хра. та и дробый гла да. ѿблаже са днѣ. ма же ѿ газы цркви. чтною и животою кробию. прѣтаго и нетѣнаго рера. всплотишагосл ѿ прѣтыл дбы. хад вѣ нашего. егдѣ ради схшешесл вѣро ны схборы. славий ѿца и сна и стго да. едини вжтво. дежащее вѣскам. слѣ гла гд. и сиѣкъ ѿбра

ща́йся члчє. бóди нò' заетъхаго. и́ дша пра-
дной ѿбновленїя доколѣ кремл. житїе твоє да
ѡбновлесѧ. всякої ыстинѣ, и́ поути дренила.

л. 49

мýмо и́доша. и́ се вýша віл нóва. сýмж празднїй
плдсткоуї. змененїї и́змїнлє. тáко ѿбновлесѧ
члкв. тако почитаєса ѿбновленїя дє'. и́ нñѣ глâ г.
Стáл перебоутáл похвáло. соўши нñны сýлл. апlo
пїнїе, и́ прркó схвytїе. блâчице прїїми млтвы нашл.
ацієли є ерê и́ли пато. и́ нñѣ крто вш. глâ, г.
Зрлїни и́же и́с тебе рðденаого всенепоронам. побѣ
шена на дрекѣ. всеклицааше вспїюи. глâкое мое
чáдо. гдї ти зайде доброта сувѣтопоснала. добро съ
ткоřшаго родо члчкомоу. лâсловїе великое и́ ѿпомї.
та трош гїженїю глâ д. тако вýнлл твєрди влголѣпїе.
и нñню¹⁰ краготоу мавілж єси. писанж вышë по вечерни: —

Проф. О. Лотоцький.

Мадей

Мако

Ψ ρътопи́ повинный. бжтвѣнныи пртль, и ѿсфѣнныи
да съвѣшаєса вѣней, бжтвѣное сїество. насакомѣ

влчествія

господнѧ.
ѡсфѣнъи

ХС и преѡсфен.

ѡсфѣ нымъ

лоуки

леки

чаныя

прнодавы

и въ его боуе

Писа вкое

и которого

и коеого

КА елкло мъ

ки кирило

иживо

пртвыя

и вѣйма

и всѣсты

qe

Т

РБ

